

FINANSMINISTERIET

Budgetoversigt 1

Maj 2009

FINANSMINISTERIET

Budgetoversigt 1

Maj 2009

Budgetoversigt 1
Maj 2009

I tabeller kan afrunding medføre,
at tallene ikke summer til totalen.

Publikationen kan bestilles eller afhentes hos:

Schultz Distribution
Herstedvang 4,
2620 Albertslund
Telefon 43 63 23 00
Fax: 43 63 19 69
E-mail: Schultz@schultz.dk
Hjemmeside: www.schultz.dk

Henvendelse om publikationen

kan i øvrigt ske til:
Finansministeriet
Udgiftspolitisk center
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
Telefon 33 92 33 33

Omslag: BGRAPHIC
Foto: Scanpix
Tryk: Schultz Grafisk
Oplag: 2.000
Pris: 75 kr. inkl. moms
ISBN: 978-87-7856-907-3

Elektronisk publikation:

Produktion: Schultz
ISBN: 978-87-7856-908-0

Publikationen kan hentes på
Finansministeriets hjemmeside:
www.fm.dk

Trykt af Schultz Grafisk, som har licens til brug af svanemerket,
er ISO 14001 miljøcertificeret og ISO 9002 kvalitetscertificeret.

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	5
2	Statens finanser	11
2.1	Oversigt over statens finanser	12
2.2	Statens udgifter	14
2.3	Statens indtægter	19
2.4	Statens finansieringsbehov og gæld	25
3	Offentlige finanser og finanspolitikken	31
3.1	Offentlige finanser	32
3.2	Finanspolitikken aktivitetsevirkning	44
3.3	Strukturel budgetsaldo	45
4	English summary	49
4.1	General government finances	49
4.2	Fiscal stance	53
4.3	Structural budget balance	55
4.4	Central government finances	57
4.5	Central government financing requirement and debt	59
Bilag 1	Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2009	63
Bilag 2	Offentlige finanser, 2008-2010	68

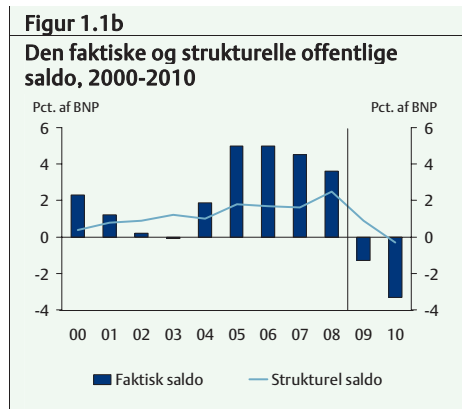
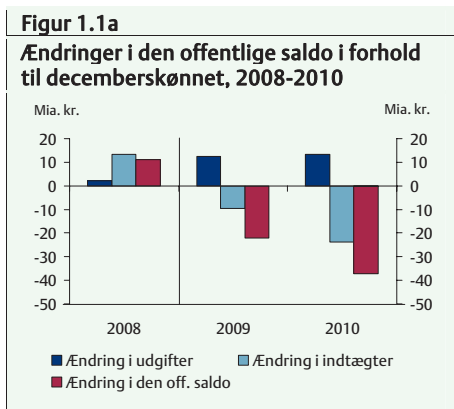
1. Indledning

Det internationale økonomiske tilbageslag i forlængelse af finanskrisen sætter sine tydelige spor i dansk økonomi, hvor ledigheden ventes at stige og de offentlige finanser svækkes betydeligt, jf. også *Økonomisk Redegørelse*, maj 2009.

De senere års betydelige overskud på de offentlige finanser ventes således vendt til underskud på 22½ mia. kr. i 2009 (-1,3 pct. af BNP) og godt 60 mia. kr. i 2010 (-3,3 pct. af BNP). Statens finanser – målt ved både DAU-saldoen og nettokassesaldoen – skønnes ligeledes at udvise underskud i 2009.

Sammenlignet med decembervurderingen er der tale om mærkbare forværringer af den offentlige økonomi i 2009 og 2010. Det afspejler primært lavere indtægter fra skatter og afgifter samt højere udgifter til især dagpenge. I 2008 er overskuddet på de offentlige finanser foreløbigt opgjort til 63¼ mia. kr., hvilket er 11 mia. kr. mere end ventet. Det samme gør sig gældende med hensyn til statens finanser, idet overskuddet på DAU-saldoen ifølge statsregnskabet var på 72¼ mia. kr. i 2008, mens overskuddet blev skønnet til 59 mia. kr. i december. De større overskud skyldes primært merindtægter fra pensionsafkastskatten og personskatterne.

Samlet svækkes de offentlige finanser med 135 mia. kr. – eller 7¾ pct. af BNP – fra 2007 til 2010. Forværringen af de offentlige finanser i 2009 og 2010 afspejler både forventede højere udgifter og lavere indtægter, jf. *figur 1.1a*. Det store skift afspejler således, at den offentlige saldo i Danmark er meget følsom over for konjunkturudsving, udviklingen på de finansielle markeder og prisen på olie. Samtidig bidrager lempelser af finanspolitikken til at svække finanserne. Et andet eksempel på den store konjunkturfølsomhed er den markante forbedring af de offentlige finanser fra et lille underskud i 2003 til de rekordstore overskud i årene 2005-2007, jf. *figur 1.1b*.

Den strukturelle saldo – som viser stillingen på de offentlige finanser, når der er taget højde for virkningen af konjunkturer og andre midlertidige forhold – skønnes at udvise et overskud på 2½ pct. af BNP i 2008, mens der er skønnet et strukturelt underskud på ca. ¼ pct. af BNP i 2010. Reduktionen af den strukturelle offentlige saldo afspejler primært lempelser af finanspolitikken i 2009 og 2010.

I kølvandet på finanskrisen og den internationale recession er der således iværksat en række tiltag, der skal bidrage til at understøtte den økonomiske aktivitet i Danmark, heriblandt initiativerne rettet mod den finansielle sektor, jf. *Aftale om sikring af finansiell stabilitet* fra oktober 2008 og *Aftale om en kredittpakke* fra januar 2009.

De konkrete finanspolitiske tiltag omfatter blandt andet forårets aftaler om en grøn transportpolitik, udskydelser af kredittider for betaling af A-skatter, arbejdsmarkedsbidrag og moms, *Forårspakke 2.0*, det aftalte løft i kommunernes anlægsinvesteringer og puljen til tilskud til privates renoverings- og bygningsarbejder.

Disse initiativer ligger i forlængelse af finansloven for 2009, der blandt andet indeholder øgede udgifter til offentlig service og lavere skat på arbejde i medfør af skatteaftalen fra 2007.

Samlet set svarer de forskellige tiltag til en finanspolitisk lempelse, der målt ved finanseffekten øger den økonomiske aktivitet med 0,8 pct. af BNP i 2009. Hertil kommer en forventet aktivitetsvirkning på ca. ¼ pct. af BNP som følge af muligheden for at hæve den Særlige Pensionsopsparing i perioden fra 1. juni til 31. december 2009.

Dermed vil de besluttede lempelser samlet set forøge aktiviteten med i størrelsesordenen godt 1 pct. af BNP i 2009. Det er mere end i 2004, hvor forårspakken blev gennemført, og omtrent på niveau med kickstarten fra 1994.

De besluttede lempelser i 2009 og 2010 forventes samlet set at løfte aktivitetsniveauet svarende til ca. 1¾ pct. af BNP i 2010.

Den konkrete indretning af finanspolitikken for 2010 er ikke endeligt fastlagt på nuværende tidspunkt. Det sker som i tidligere år i forbindelse med fremlæggelsen af finanslovsforslaget i august, der blandt andet vil afspejle resultatet af de kommende forhandlinger om kommuner og regioners økonomi i 2010.

Offentlige nøgletal i 2008 og 2009

På statsregnskabet for 2008 er overskuddet på statens finanser, den såkaldte DAU-saldo, opgjort til 72¼ mia. kr., jf. *tabel 1.1*. DAU-overskuddet blev dermed godt 13 mia. kr. større end skønnet i *Budgetoversigt 4*, december 2008. Det skyldes navnlig større indtægter fra personskatter og pensionsafkastskat, jf. *kapitel 2*.

Tabel 1.1

Offentlige nøgletal for 2008 og 2009

	2008		2009	
	December	Maj	December	Maj
DAU-saldo (mia. kr.)	59,1	72,3	4,6	-21,5
DAU-saldo (pct. af BNP)	3,4	4,2	0,3	-1,2
DAU-saldo ekskl. engangsforhold (mia. kr.)	77,5	85,7	23,3	-6,6
DAU-saldo ekskl. engangsforhold (pct. af BNP)	4,4	4,9	1,3	-0,4
Statens nettokassesaldo (mia. kr.)	39,0	48,3	0,2	-85,8
Offentlig saldo ¹⁾ (mia. kr.)	52,2	63,2	-0,3	-22,5
Offentlig saldo ¹⁾ (pct. af BNP)	3,0	3,6	0,0	-1,3
Strukturel budgetsaldo ²⁾ (pct. af BNP)	2,3	2,5	1,1	0,9
Realvækst i det offentlige forbrug (pct.)	1,6	1,1	1,2	1,5
Realvækst i de offentlige investeringer (pct.)	6,4	5,2	1,2	14,2
Finanseffekt (pct. af BNP)	0,2	-0,2	0,4	0,8

- 1) Stat, regioner, kommuner og sociale kasser og fonde (A-kasser og Lønmodtagernes Garantifond).
- 2) Den strukturelle saldo tager højde for konjunkturernes påvirkning af de offentlige finanser samt særlige forhold, der primært er afledt af udviklingen på de finansielle markeder.

I 2009 skønnes der aktuelt et underskud på DAU-saldoen på 21½ mia. kr. Det vil i givet fald være første gang siden 1996, at der er underskud på statens finanser. I forhold til finansloven for 2009, der blev vedtaget i december 2008, er DAU-saldoen nedjusteret med godt 26 mia. kr. Det kan blandt andet henføres til merudgifter til indkomstoverførsler i lyset af stigende ledighed samt mindreindtægter fra skatter og afgifter afledt af tilbageslaget i konjunkturerne.

Korrigeret for engangsforhold mv.¹ skønnes der et overskud på DAU-saldoen på 85¾ mia. kr. i 2008 og et underskud på 6½ mia. kr. i 2009. Afvigelsen i forhold til DAU-saldoen afspejler især, at pensionsafkastskatten både i 2008 og 2009 ventes at bidrage med færre indtægter end i år med normale afkast på pensionsformuen. I 2008 trækker ekstraordinært store indtægter fra aktiviteterne i Nordsøen dog i modsat retning.

Statens nettokassesaldo, der er relevant i forhold til den umiddelbare virkning på statsgælden, udviste på statsregnskabet et overskud på 48¼ mia. kr. i 2008, mens der skønnes et underskud på 85¾ mia. kr. i 2009. Nettokasseoverskuddet i 2008 blev dermed godt 9 mia. kr. større end skønnet i december. Det kan navnlig henføres til det større DAU-overskud. For 2009 er der tale om en nedjustering af nettokassesaldoen med 86 mia. kr., idet der på finansloven for 2009 blev budgetteret med nogenlunde nettokasse-balance. Godt to tredjedele af nedjusteringen følger af et øget omfang af udlån mv. blandt andet som følge af kreditpakken, mens den resterende del kan henføres til forværringen af DAU-saldoen, jf. også nedenfor.

¹ DAU-saldoen korrigeret for engangsforhold mv. omfatter ikke korrektioner for konjunkturernes påvirkning og afspejler derfor ikke et strukturelt forløb, således som det beregnes for den strukturelle offentlige budgetsaldo, jf. også kapitel 3.

Danmarks Statistiks foreløbige opgørelse af de offentlige finanser i 2008 indebærer et offentlig overskud på 63¼ mia. kr. Overskuddet på den offentlige saldo er dermed 11 mia. kr. højere end skønnet i decembervurderingen. Det hænger navnlig sammen med flere indtægter fra pensionsafkastskatten og personskatterne end ventet i december, *jf. også kapitel 3.*

Den offentlige saldo skønnes til -22½ mia. kr. i 2009 svarende til -1,3 pct. af BNP. I 2010 skønnes den offentlige saldo til godt -60 mia. kr., hvilket svarer til -3,3 pct. af BNP. Den offentlige saldo er dermed nedjusteret med 22¼ mia. kr. i 2009 og 37¼ mia. kr. i 2010 i forhold til decembervurderingen.

Vendingen i de offentlige finanser fra relativt store realiserede overskud i perioden 2005-2008 til skønnede underskud i 2009 og 2010 skal blandt andet ses i sammenhæng med den generelle økonomiske afmatning, herunder højere udgifter til indkomstoverførsler i lyset af den stigende ledighed. Dertil kommer virkningen af forårets besluttede finanspolitiske lempelser, herunder lavere skatteindtægter i 2010 som følge af nedsættelserne af skatten på arbejde i *Forårspakke 2.0*, der er underfinansieret i de første år.

Når der tages højde for konjunkturerne og andre midlertidige forholds påvirkning af de offentlige finanser, skønnes der strukturelle overskud på 2½ pct. af BNP i 2008 og knap 1 pct. af BNP i 2009, mens der i 2010 er skønnet et strukturelt underskud på ca. ¼ pct. af BNP. Reduktionen af den strukturelle offentlige saldo afspejler primært lempelsen af finanspolitikken i 2009 og 2010.

Realvæksten i det offentlige forbrug skønnes til 1,1 pct. i 2008 og 1,5 pct. i 2009. Dermed er realvæksten nedjusteret i 2008, men opjusteret i 2009. Samlet for de to år skønnes realvæksten i det offentlige forbrug til 2¾ pct. Det er omtrent på linje med vurderingen i december. Justeringerne af forbrugsvæksten skal primært ses i lyset af ændrede skøn for pris- og lønudviklingen. I 2010 forudsættes realvæksten til 1,0 pct. i overensstemmelse med forløbet i 2015-planen.

Der skønnes en realvækst i de offentlige investeringer på 5,2 pct. i 2008 og 14,2 pct. i 2009. Realvæksten i 2008 er 1,2 pct.-enheder lavere end skønnet i december, men er opjusteret med 13,0 pct.-enheder i 2009. Den markante opjustering af realvæksten i 2009 skal ses i sammenhæng med forårets aftaler om en grøn transportpolitik og det aftalte løft i de kommunale anlægsinvesteringer. I 2010 forudsættes realvæksten til 2 pct. med afsæt i 2015-planen og aftalen om en grøn transportpolitik.

Målt ved finanseffekten skønnes finanspolitikken's aktivitetsvirkning til -0,2 pct. af BNP i 2008 og er dermed nedjusteret i forhold til skønnet i december. Nedjusteringen skal navnlig ses i lyset af, at Danmarks Statistiks foreløbige tal for 2008 viser en lavere offentlig udgiftsvækst, herunder offentlig beskæftigelsesvækst, end skønnet i december. I 2009 skønnes aktivitetsvirkningen til 0,8 pct. af BNP blandt andet i lyset af væksten i de offentlige forbrugsudgifter og skattenedsættelserne som følge af skat-

teaftalen fra 2007. Hertil kommer virkningen af investeringsinitiativerne i medfør af forårets aftaler om en grøn transportpolitik og løft af de kommunale anlægsinvesteringer. I 2010 skønnes aktiviteten styrket yderligere med en finanseffekt på 0,5 pct. af BNP. Inklusiv aktivitetsvirkningen fra udbetalingen af SP-midler i 2009 skønnes de besluttede lempelser i 2009 og 2010 samlet set at løfte aktivitetsniveauet svarende til ca. 1¾ pct. af BNP i 2010.

DAU- og nettokassesaldo

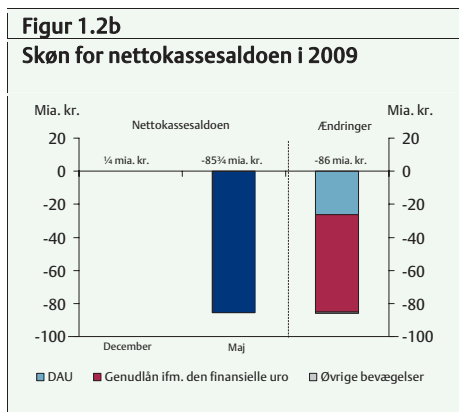
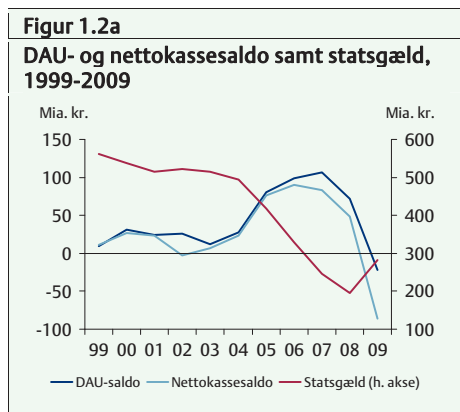
Der er betydelig forskel på DAU- og nettokassesaldoen i 2008 og især i 2009. I 2009 skønnes DAU-saldoen således til -21½ mia. kr., mens nettokassesaldoen skønnes til -85¾ mia. kr., *jf. tabel 1.2.*

Tabel 1.2		
DAU og nettokassesaldo, 2008-2009		
	2008	2009
	Regnskab	Maj
Mia. kr., årets priser		
1. DAU-saldo	72,3	-21,5
2. Kapitalindskud i kreditinstitutter afledt af kreditpakken	-	-50,0
3. Udlån til Island	-	-3,7
4. Eksportlån i regi af Eksport Kredit Fonden	-	-2,0
5. Finansiell Stabilitet A/S	-4,4	-3,5
6. Øvrige genudlån mv.	-9,1	-7,6
7. Beholdningsbevægelser og periodisering mv. (§ 41)	-10,4	2,5
Nettokassesaldo (1+2+3+4+5+6+7)	48,3	-85,8

Forskellen hænger sammen med, at nettokassesaldoen afspejler statens nettobetaling, mens DAU-saldoen er en regnskabsmæssig opgørelse af statens indtægter og udgifter, som ikke nødvendigvis er sammenfaldende med de faktiske ind- og udbetalinger i et givet år, herunder som led i statslige genudlån. Forskellen mellem DAU-saldoen og nettokassesaldoen afspejler således primært statslige genudlån samt beholdningsbevægelser og periodiseringer, der fx dækker over, at der kan være tidsmæssig forskel på, hvornår en udgift eller indtægt bogføres (dvs. påvirker DAU-saldoen), og hvornår de konkrete ud- og indbetalinger finder sted (dvs. påvirker nettokassesaldoen).

I 2008 kan forskellen mellem DAU- og nettokassesaldo blandt andet henføres til beholdningsbevægelser, mens forskellen i 2009 navnlig skyldes udlån relateret til den finansielle uro, jf. også nedenfor.

Endvidere svarer nettokassesaldoen i store træk til ændringen i statsgælden. Statsgælden skønnes således at stige med 86½ mia. kr. i 2009, mens nettokasseunderskuddet som nævnt skønnes til 85¾ mia. kr., *jf. figur 1.2a.* Tilsvarende blev statsgælden nedbragt med 50 mia. kr. i 2008, hvor nettokasseoverskuddet udgjorde 48¼ mia. kr.

I december blev der på Finansloven for 2009 budgetteret med et lille overskud på nettokassesaldoen på 1/4 mia. kr. Sammenholdt med decembervurderingen er nettokassesaldoen i 2009 således nedjusteret med 86 mia. kr., *jf. figur 1.2b*.

Forværringen af DAU-saldoen med godt 26 mia. kr. bidrager til knap en tredjedel af nedjusteringen af nettokassesaldoen, mens to tredjedele af nedjusteringen kan henføres til et forventet større omfang af udlån mv. relateret til den finansielle uro på samlet set 59 1/4 mia. kr. Udlånene omfatter kapitalindskud i kreditinstitutter afledt af kreditpakken, Finansiell Stabilitet A/S, udlån til Island samt eksportlån i regi af Eksport Kredit Fonden. Herudover bidrager et øget omfang af beholdningsbevægelser samt øvrige genudlån mv. med 3/4 mia. kr. til nedjusteringen af nettokassesaldoen i 2009 i forhold til decembervurderingen.

Der er med Lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter givet mulighed for et statsligt kapitalindskud i penge- og realkreditinstitutter på ca. 100 mia. kr. i ny kernekapital fra staten, såfremt alle kreditinstitutter fuldt ud benytter sig af tilbuddet. Baseret på underskrevne kontrakter om statsligt kapitalindskud er der foreløbigt indregnet et træk på 50 mia. kr.

2. Statens finanser

Resumé

- På statsregnskabet for 2008 er DAU-overskuddet opgjort til 72¼ mia. kr. svarende til knap 4¼ pct. af BNP. DAU-overskuddet var dermed godt 13 mia. kr. større end skønnet i december 2008. Det højere overskud skyldes især indtægter fra pensionsafkastskatten og personskatterne.
- I 2009 forventes derimod et DAU-underskud på 21½ mia. kr. svarende til 1¼ pct. af BNP. I forhold til finansloven for 2009 er DAU-saldoen nedjusteret med godt 26 mia. kr. primært som følge af højere overførselsudgifter i lyset af den stigende ledighed og et konjunkturbetinget lavere provenu fra skatter og afgifter.
- På statens nettokassesaldo, der er relevant i forhold til den umiddelbare statsgældsvirkning, skønnes der et underskud på godt 85¾ mia. kr. i 2009. Nettokassesaldoen er dermed nedjusteret med ca. 86 mia. kr. i forhold til decembervurderingen. Nedjusteringen er primært afledt af et større omfang af genudlån især som følge af kreditpakken. Dertil kommer virkningen af det forventede DAU-underskud.
- Omfanget af genudlån relateret til den finansielle uro udgør knap 4½ mia. kr. i 2008 og skønnes til knap 59¼ mia. kr. i 2009 som følge af kreditpakken, genudlån til Island, Finansiell Stabilitet A/S og eksportlån i regi af Eksport Kredit Fonden.
- Opgjort i pct. af BNP skønnes der en stigning i statens gæld fra godt 11¼ pct. i 2008 til godt 16 pct. i 2009. ØMU-gælden skønnes at stige fra 33¼ pct. af BNP i 2008 til ca. 36 pct. af BNP i 2009.

2.1 Oversigt over statens finanser

På statsregnskabet for 2008 er overskuddet på statens drifts-, anlægs- og udlånsbudget – den såkaldte DAU-saldo – opgjort til 72¼ mia. kr., hvilket svarer til knap 4¼ pct. af BNP, *jf. tabel 2.1*. Overskuddet blev dermed godt 13 mia. kr. større end ventet i *Budgetoversigt 4*, december 2008.

I 2009 forventes et underskud på DAU-saldoen på 21½ mia. kr. svarende til 1¼ pct. af BNP. I forhold til budgetteringen på finansloven for 2009 er DAU-saldoen nedjusteret med godt 26 mia. kr.

Tabel 2.1						
DAU-saldoen, 2008-2009						
	Dec.	2008 Regnskab	Ændr.	FL	2009 Maj	Ændr.
Mia. kr. (årets priser)						
Indtægter	630,3	639,4	9,1	621,6	606,4	-15,2
Udgifter	571,2	567,2	-4,0	617,1	627,9	10,8
DAU-saldo	59,1	72,3	13,1	4,6	-21,5	-26,1
DAU-saldo (pct. af BNP)	3,4	4,2	0,8	0,3	-1,2	-1,5

Det større DAU-overskud i 2008 end ventet i december kan henføres til statslige merindtægter på godt 9 mia. kr. og statslige mindreudgifter på 4 mia. kr.

Merindtægterne vedrører primært personskat og pensionsafkastskat, som i 2008 hver var godt 7 mia. kr. højere end skønnet i december 2008. I modsat retning trækker blandt andet mindreindtægter vedrørende moms og afgifter, *jf. tabel 2.2*.

De lavere udgifter i 2008 skyldes navnlig en række regnskabstekniske bevægelser, som ikke har likviditetsvirkning. Det drejer sig blandt andet om en nedskrivning af hensættelser for det støttede boligbyggeri, regnskabstekniske mindreudgifter vedrørende overtagne uddannelsesbygninger og annullering af tilsagn vedrørende ulandsbistand. Herudover er der færre udgifter til EU-bidraget på knap 1½ mia. kr.

Tabel 2.2		
Ændring af DAU-saldoen i 2008 og 2009 siden december		
	2008	2009
Mia. kr. (årets priser)		
Pensionsafkastskat	7,1	5,5
Personskat	7,3	-2,4
Moms og afgifter	-6,3	-10,9
Erhvervsskatter mv.	0,0	-1,9
Renteindtægter af statens mellemværende med Nationalbanken	0,4	-4,7
Ændring af hensættelser vedr. det støttede byggeri	1,0	0,0
Annullering af tilsagn på ulandsrammen mv.	0,6	0,5
Lokaleforsyning vedr. overtagne amtslige uddannelser	0,6	0,6
A-dagpenge	0,1	-5,2
Aktivering af forsikrede ledige	0,2	1,7
Den kommunale momsrefusionsordning	-2,2	-2,3
EU-bidrag	1,4	-0,6
Pulje til renovering og bygningsarbejde	0,0	-1,5
Aftale om en grøn transportpolitik	0,0	-2,2
Ændret skøn for anlægsprojekter på vej- og banenettet	0,3	1,2
Andre ændringer	2,3	-3,9
Ændring af DAU-saldoen, i alt	13,1	-26,1
Anm.: Negative tal angiver saldoforværringer, mens positive tal angiver saldoforbedringer.		

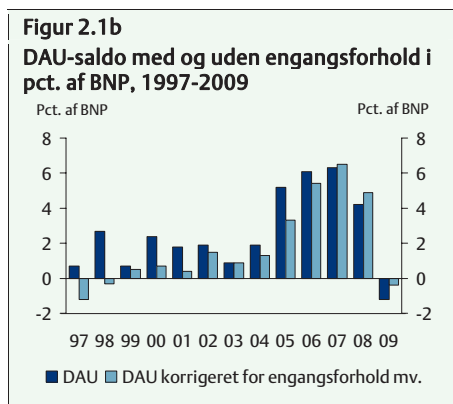
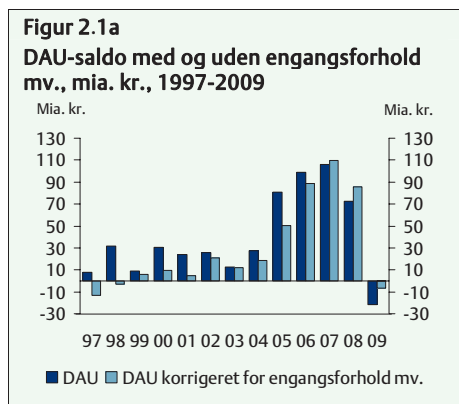
Hovedårsagerne til nedjusteringen af DAU-saldoen med godt 26 mia. kr. i 2009 er konjunkturbetingede mindreindtægter fra skatter og afgifter samt merudgifter i lyset af den stigende ledighed.

I 2009 skønnes statens indtægter således at blive 15¼ mia. kr. lavere end forventet i december, heraf 13¼ mia. kr. fra personskatter, moms og afgifter samt 2 mia. kr. fra erhvervsskatterne. Dertil kommer en nedjustering af renteindtægterne af statens mellemværende med Nationalbanken på 4,7 mia. kr. I modsat retning trækker en opjustering af pensionsafkastskatteprovenuet på 5½ mia. kr. i lyset af en lavere beholdning af negativ fremført skat fra 2008 end skønnet i december.

I forhold til decembervurderingen forventes desuden merudgifter til A-dagpenge på 5¼ mia. kr. afledt af et højere ledighedsskøn. De forventede mindreudgifter til aktivering af forsikrede ledige på 1¾ mia. kr. skal ses i lyset af et lavt aktiveringsomfang i årets første måneder. Uanset forventningen om stigende ledighed vurderes det forudsatte aktiveringsomfang på finansloven for 2009 derfor ikke realiserbart.

Dertil kommer besluttede merudgifter til puljen til renoverings- og bygningsarbejder på 1½ mia. kr. samt bevillinger på 2¼ mia. kr. som følge af aftalen om en grøn transportpolitik. I modsat retning trækker dog ændrede skøn for anlægsprojekter på vej- og banenettet på 1¼ mia. kr.

DAU-saldoen er påvirket af engangsforhold i varierende omfang fra år til år, *jf. figur 2.1a og 2.1b*.

Korrigeret for engangsforhold mv.¹ skønnes et overskud på DAU-saldoen på 85³/₄ mia. kr. i 2008 og et underskud på godt 6¹/₂ mia. kr. i 2009. Målt i forhold til BNP svarer den korrigerede DAU-saldo til knap 5 pct. af BNP i 2008 og -¹/₂ pct. af BNP i 2009.

I begge år er skønnet for den korrigerede DAU-saldo højere end skønnet for den faktiske DAU-saldo. Den højere korrigerede DAU-saldo skal især ses i sammenhæng med provenuet fra pensionsafkastskatten, der i begge år skønnes at være lavere end det niveau, der følger af et forudsat normalafkast. I 2008 trækker ekstraordinært store indtægter fra aktiviteterne i Nordsøen dog i modsat retning, *jf. også bilag 1* for en samlet oversigt over engangsforhold mv. i årene 1997-2009².

2.2 Statens udgifter

Opgjort i 2009-prisniveau udgjorde statens samlede udgifter ekskl. renteudgifter 560¹/₄ mia. kr. i 2008, *jf. tabel 2.3*. På finansloven for 2009 er de statslige udgifter eksklusive renteudgifter 28³/₄ mia. kr. højere end på statsregnskabet for 2008. Forskellen skal blandt andet ses i lyset af en stigning i statstilskuddet til regioner og kommuner, indfasning af kvalitetsfonden og væksten i midler fra kvalitets- og globaliseringspuljerne.

¹ DAU-saldoen korrigeret for engangsforhold mv. omfatter ikke korrektioner for konjunkturerens påvirkning og afspejler derfor ikke et strukturelt forløb, således som det beregnes for den strukturelle offentlige budgetsaldo, *jf. også kapitel 3*.

² Ved opgørelsen af engangsforhold mv. er der for indtægterne fra Nordsø-aktiviteterne foretaget en korrektion svarende til de provenuer, der anvendes i beregningen af den strukturelle saldo på nationalregnskabsform, *jf. kapitel 3* samt *Økonomisk Redegørelse*, maj 2009.

Tabel 2.3				
De statslige udgifter eksklusive renteudgifter, 2008-2009				
	2008		2009	
	Regnskab	FL09	Maj	Ændr. Regnskab-FL09
Mia. kr. (2009-priser)				
Ministerfordelte udgifter ¹⁾	528,1	556,1	567,0	28,0
Øvrige udgifter ²⁾	32,2	33,0	33,6	0,8
Udgifter i alt, ekskl. renteudgifter	560,3	589,1	600,6	28,8
Anm.: Statens udgifter ekskl. renteudgifter er opregnet til 2009-priser med generelle pris- og lønstigninger på 3,3 pct.				
1) Statens drifts-, overførsels- og anlægsudgifter.				
2) Omfatter børnefamilieydelse og EU-bidrag mv.				

De øvrige udgifter, der omfatter udgifter til børnefamilieydelse og EU-bidrag mv., stiger med godt $\frac{3}{4}$ mia. kr. opgjort i 2009-prisniveau fra statsregnskabet for 2008 til finansloven for 2009. Det dækker primært over en stigning i EU-bidraget.

Med udgangspunkt i ministeriernes rammerede gørelser samt nye skøn for de øvrige udgifter skønnes de statslige udgifter eksklusive renteudgifter til godt 600½ mia. kr. i 2009.

Statens udgifter i 2008

På statsregnskabet for 2008 er de samlede statslige udgifter inklusive renteudgifter opgjort til 567¼ mia. kr. i årets priser, *jf. tabel 2.4*. De statslige udgifter i 2008 er dermed 6½ mia. kr. lavere end budgetteret på finansloven for 2008 og 4 mia. kr. lavere end skønnet i decembervurderingen.

Tabel 2.4					
De statslige udgifter i 2008					
	FL08	Decemberskøn	Regnskab	Ændr. FL-regnskab	Ændr. Dec-regnskab
	Mia. kr. (2008-priser)				
Ministerfordelte udgifter ¹⁾	517,5	514,6	511,2	-6,3	-3,4
Rente af statsgæld mv.	23,9	24,0	24,8	0,9	0,8
EU-bidrag mv.	18,5	18,8	17,4	-1,1	-1,4
Børnefamilieydelse	13,8	13,8	13,8	0,0	0,0
I alt	573,6	571,2	567,2	-6,5	-4,0
1) Drifts-, overførsels- og anlægsudgifter i staten.					

Mindreudgifterne kan primært henføres til de ministerfordelte udgifter og til EU-bidrag mv. I modsat retning trækker merudgifter til renter af statsgælden.

De lavere ministerfordelte udgifter end forventet i december skyldes blandt andet en række teknisk betingede mindreudgifter, som ikke påvirker statens likviditet. Det dre-

jer sig blandt andet om ændring af hensættelser vedrørende støttet boligbyggeri på 1 mia. kr., regnskabstekniske mindreudgifter vedrørende overtagne amtslige uddannelsesbygninger på godt ½ mia. kr. og annullering af tilsagn om ulandsbistand på godt ½ mia. kr. mere end forventet i december, *jf. tabel 2.5*. Dertil kommer færre udgifter til en række lovbundne ydelser, herunder førtidspension, folkepension og ATP-bidrag vedrørende A-dagpenge- og sygedagpengemodtagere.

I modsat retning trækker øgede udgifter i politiet og forsvaret, samt at udgifterne til den kommunale momsrefusionsordning var godt 2 mia. kr. højere end skønnet i december.

Tabel 2.5

Ændringer i de statslige udgifter, statsregnskabet for 2008 i forhold til finansloven for 2008 og decemberskønnet

	Ændr. FL08 - regn.	Ændr. Dec. - regn.
Mia. kr. (2008-priser)		
A-dagpenge	-2,6	0,1
Kontanthjælp	-0,2	0,0
Aktivisering af forsikrede ledige	-1,0	-0,2
ATP-bidrag vedrørende dagpenge og sygedagpenge	-0,3	-0,3
Løntilskud til kontant- og starthjælpsmodtagere	-0,4	0,0
Revalidering	-0,4	-0,1
Efterløn	-0,6	-0,1
Efterbetaling af efterløn	0,5	-0,1
Førtidspension	-0,4	-0,2
Følkepension	-0,4	-0,2
SU og lånevirksohmhed	-0,4	-0,1
Statens voksenuddannelsesstøtte	-0,2	-0,1
Aktivitet mv. på undervisningsområdet	-0,1	0,2
SKAT	0,3	0,0
Den centrale refusionsordning på socialområdet	1,6	-0,2
Den kommunale momsrefusionsordning	2,9	2,2
Modregning i statstilskud for kommunale indtægter fra salg af energivirksohmheder	-0,4	0,0
Alment boligbyggeri	-0,7	-0,1
Ændring af hensættelser vedr. det støttede byggeri	-1,0	-1,0
Tilsagn på ulandsrammen	-0,8	-0,6
Lokaleforsyning vedr. overtagne amtslige uddannelser (regnskabsteknisk)	-0,6	-0,6
Tilbagebetalinger fra Danmarks Erhvervsfond	-0,3	0,0
Mindreforbrug vedr. klimareserve	-0,5	0,0
Forsvaret	1,3	0,8
Politiet og anklagemyndigheden	0,3	0,3
Videnskabsministeriets huslejeordning	-0,4	-0,3
Øvrige ændringer	-1,3	-2,8
Ministerfordelte udgifter, i alt	-6,3	-3,4
Øvrige udgifter:		
Renter af statens gæld mv.	0,9	0,8
EU-bidrag mv.	-1,1	-1,4
Børnefamilieydelse	0,0	0,0
Øvrige udgifter, i alt	-0,2	-0,6
I alt	-6,5	-4,0

Statens udgifter i 2009

På baggrund af en vurdering af ministeriernes rammeredegeørelser for udgiftsudviklingen i 2009 skønnes de samlede statslige udgifter inklusive renteudgifter til knap 628 mia. kr. i 2009, *jf. tabel 2.6*. De statslige udgifter er således opjusteret med 10³/₄ mia. kr. i forhold til budgetteringen på finansloven for 2009.

Tabel 2.6			
De statslige udgifter i 2009			
	FL09	Maj	Ændr. FL09 - maj
Mia. kr., årets priser			
Driftsramme	118,1	118,2	0,1
Overførselsbudget	429,4	439,7	10,3
Anlægsbudget	8,6	9,0	0,4
Ministerfordelte udgifter, i alt¹⁾	556,1	567,0	10,9
Rente af statsgæld mv.	28,0	27,3	-0,6
EU-bidrag mv.	18,8	19,4	0,6
Børnefamilieydelse	14,3	14,3	0,0
Statens udgifter, i alt	617,1	627,9	10,8

Anm.: Som følge af afrunding kan summerne afvige fra totalen.
1) Statens drifts-, overførsels- og anlægsudgifter.

Opjusteringen skyldes et højere skøn for de ministerfordelte udgifter. Udgifterne til EU-bidraget er øget med godt ½ mia. kr., men i modsat retning trækker en nedjustering af skønnet for renter af statsgælden på godt ½ mia. kr. Det højere skøn for de ministerfordelte udgifter skal blandt andet ses i sammenhæng med en række ændrede skøn, jf. tabel 2.7.

Tabel 2.7	
Større ændringer i de ministerfordelte udgifter i forhold til FL09	
Mia. kr., årets priser	
A-dagpenge	5,2
Kontanthjælp	0,3
Aktivering af forsikrede ledige	-1,7
Folkepension	0,5
Førtidspension	0,3
Efterløn	-0,3
Sygedagpenge	0,3
Barseldagpenge	0,4
SU-stipendier og lån mv.	0,5
Erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse (driftsudgifter og VEU-godtgørelse)	0,3
Den kommunale momsrefusionsordning	2,1
Aftale om en grøn transportpolitik	2,2
Puljen til renovering og bygningsarbejder	1,5
Ændret skøn for anlægsprojekter på vej- og jernbanenettet	-1,2
Annullering af tilsagn på ulandsrammen mv.	-0,5
Lokalforsyning til overtagne amtslige uddannelsesinstitutioner	-0,5
Øvrige ændringer	1,5
Ministerfordelte udgifter i alt	10,9

Afledt af et øget ledighedsskøn forventes der merudgifter til A-dagpenge og kon-tanthjælp på samlet 5½ mia. kr. Samtidig forventes højere udgifter til barsels- og sy-gedagpenge. Desuden er skønnene for udgifterne til folkepension, førtidspension, SU, erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse samt den kommunale momsrefusi-onsordning opjusteret.

I modsat retning trækker blandt andet, at skønnet for udgifterne til aktivering af for-sikrede ledige er nedjusteret i forhold til budgetteringen på finansloven for 2009, hvilket skal ses i sammenhæng med et lavt aktiveringsomfang i årets første måneder. Uanset forventningen om stigende ledighed vurderes det forudsatte aktiveringsom-fang på finansloven for 2009 derfor ikke realiserbart.

Dertil kommer merbevillinger afledt af forårets aftaler om en grøn transportpolitik og puljen til renoverings- og bygningsarbejder. Samtidig skønnes der dog mindred-gifter på 1¼ mia. kr. på grund af ændrede skøn for række anlægsprojekter på vej- og jernbanenettet mv.

Endvidere forventes der en række teknisk betingede mindredgifter uden likviditets-virkning som følge af blandt andet annullering af tilsagn på ulandsrammen og min-dredgifter vedrørende lokaleforsyning til overtagne amtslige uddannelsesinstitutio-ner.

2.3 Statens indtægter

Statsregnskabet for 2008 viser, at statens indtægter blev knap 8¾ mia. kr. mindre end skønnet ved budgetteringen af finansloven for 2008. Det kan primært henføres til, at provenuet fra moms blev godt 8 mia. kr. mindre end skønnet på finansloven for 2008. Desuden blev provenuet fra pensionsafkastskatten 4 mia. kr. lavere end lagt til grund ved budgetteringen af finansloven for 2008, ligesom provenuet fra erhvervs-skatterne blev godt 3¾ mia. kr. mindre. I modsat retning trak en opjustering af per-sonskatter til staten på 9½ mia. kr. i forhold til skønnet på finansloven for 2008. Merprovenuet fra personskatterne skyldes primært mere indbetalt A-skat afledt af et højere indkomstgrundlag end tidligere forventet.

I forhold til decembervurderingen blev indtægterne i 2008 imidlertid godt 9 mia. kr. højere end skønnet, hvilket især afspejler, at provenuet fra personskatter til staten blev godt 7¼ mia. kr. større end ventet, ligesom provenuet fra pensionsafkastskatten blev godt 7 mia. kr. højere end ventet. I modsat retning trak lavere momsindtægter på knap 5 mia. kr.

For 2009 er indtægtsskønnet nedjusteret med 15¼ mia. kr. i forhold til det budgette-rede på finansloven for 2009. Det skyldes primært en nedjustering af provenuet fra moms på godt 5¼ mia. kr. og af provenuet fra registreringsafgiften på knap 4½ mia. kr., mens pensionsafkastskatten er opjusteret med 5½ mia. kr.

Statens indtægter i 2008

Ifølge statsregnskabet for 2008 udgjorde statens samlede indtægter knap 639½ mia. kr., hvilket er godt 9 mia. kr. mere end skønnet i december 2008, *jf. tabel 2.8*. Merindtægterne afspejler primært, at provenuerne fra personskatter og pensionsafkastskatten blev henholdsvis 7¼ mia. kr. og 7 mia. kr. højere end vurderet i december. I modsat retning trækker lavere momsprovenu på knap 5 mia. kr.

Tabel 2.8					
Statens indtægter 2008					
	FL08	Dec.	Regnskab	Ændr. Regn.-FL	Ændr. Regn.-Dec.
Mia. kr. (årets priser)					
Personskat til staten, netto	172,3	174,4	181,7	9,5	7,3
Arbejdsmarkeds- og sociale bidrag	97,6	98,5	99,2	1,7	0,7
Erhvervsskatter til staten, netto	63,2	59,4	59,4	-3,8	0,0
Moms	183,2	180,0	175,1	-8,1	-4,9
Registreringsafgift	22,8	21,6	20,0	-2,8	-1,6
Benzin-, vægt- og ansvarsafgift mv.	23,9	23,3	23,6	-0,3	0,3
Energi- og miljøafgifter	32,2	32,4	32,6	0,4	0,3
Nydelsesmiddel- og øvrige afgifter	19,2	19,3	18,8	-0,4	-0,4
Pensionsafkastskat	0,2	-10,9	-3,8	-4,0	7,1
Tinglysningsafgift mv.	9,4	9,2	9,3	-0,1	0,1
Skatter og sociale bidrag i alt	624,0	607,1	616,0	-7,9	8,9
Øvrige indtægter	24,1	23,2	23,4	-0,8	0,1
Indtægter i alt	648,1	630,3	639,4	-8,7	9,1

I forhold til decembervurderingen er væksten i BNP og privatforbruget nedjusteret, mens beskæftigelsen og udskrivningsgrundlaget for bundskat og arbejdsmarkedsbidrag er opjusteret, *jf. tabel 2.9*. De væsentligste justeringer af indtægterne i 2008 er vist i *figur 2.2* og er uddybet nedenfor.

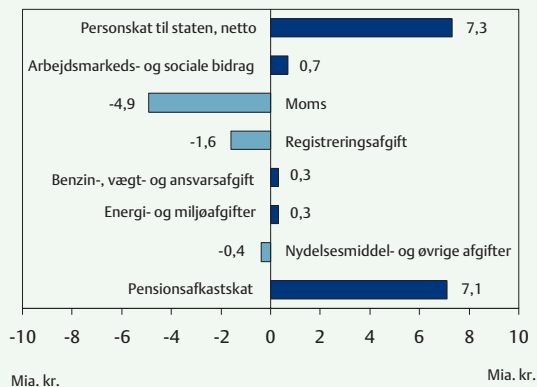
Tabel 2.9

Budgetteringsforudsætninger 2008

	FL08	Dec.	Maj	Ændr. FL- maj	Ændr. Dec.- maj
BNP, realvækst i pct.	1,4	0,2	-1,1	-2,5	-1,3
Privatforbrug, realvækst i pct.	2,0	0,9	-0,1	-2,2	-1,1
Heraf bilkøb	-3,5	-10,3	-10,8	-7,3	-0,5
Forbrugerpriser, vækst i pct.	2,6	3,3	3,4	0,8	0,1
Momsgrundlag, nominel vækst pct.	4,6	2,9	2,4	-2,2	-0,5
Timeløn for LO/DA-arbejder, nominel vækst i pct.	4,7	4,7	4,2	-0,5	-0,5
Ledighed, 1.000 personer	81	50	52	-29	2
Beskæftigelse, 1.000 personer	2816	2867	2.881	65	14
Udskrivningsgrundlag, bundskat, mia. kr.	881,1	883,5	894,5	13,4	11,0
Udskrivningsgrundlag, arbejdsmarkedsbidrag, mia. kr.	993,8	999,4	1.013,2	19,4	13,8
Oliepris, kroner pr. tønde	449	502	497	48	-5

Figur 2.2

Vigtigste revisioner af indtægter i 2008 i forhold til decemberskøn

Persoonskatterne til staten (181,7 mia. kr.) er 7,3 mia. kr. større end skønnet i december. Opjusteringen afspejler større indbetaling af A-skat på baggrund af et højere indkomstgrundlag end tidligere forventet.

Arbejdsmarkeds- og sociale bidrag (99,2 mia. kr.) er opjusteret med 0,7 mia. kr. i forhold til skønnet i december især som følge af det højere indkomstgrundlag.

Momsindtægterne (175,1 mia. kr.) er 4,9 mia. kr. lavere end skønnet i december. Det vurderes, at dette primært skyldes, at privatforbruget og investeringsomfanget, herunder investeringer i boligbyggeri, er lavere end ventet i december.

Registreringsafgiften (20,0 mia. kr.) indbragte 1,6 mia. kr. mindre end skønnet i december. Det vurderes, at dette primært skyldes, at privatforbruget af biler blev lavere end skønnet i december.

Benzin-, vægt- og ansvarsafgift (23,6 mia. kr.) indbragte samlet set 0,3 mia. kr. mere end skønnet i december. Det skal ses i sammenhæng med, at opkrævningen af vægtafgift overgik fra Politiet til SKAT pr. 1. januar 2008. I den forbindelse blev der foretaget væsentlige afskrivninger på debitorer. SKAT har efterfølgende gennemgået beholdningen af restancer. Det har givet anledning til en reduktion i disse afskrivninger, således at det samlede provenu fra vægtafgiften er opjusteret.

Energi- og miljøafgifter (32,6 mia. kr.) er opjusteret med 0,3 mia. kr. i forhold til skønnet i december. Det kan primært henføres til, at provenuet fra afgiften af elektricitet blev højere end ventet i årets sidste måneder.

Nydelsesmiddel- og øvrige afgifter (18,8 mia. kr.) er nedjusteret med 0,4 mia. kr. i forhold til decembervurderingen. Det skyldes primært, at provenuet fra EU's landbrugsafgifter blev mindre end ventet i december. Skønnet for landbrugsafgifter var i december baseret på EU's seneste ændringsbudget.

Pensionsafkastskatten (-3,8 mia. kr.) er opjusteret med 7,1 mia. kr. i 2008, hvilket primært skyldes, at de lange statsobligationsrenter faldt mere i løbet af 2008 end skønnet i decembervurderingen. Det medførte, at kursgevinster på obligationer og især renteswaps i højere grad end ventet modvirkede tab fra de ekstraordinært store aktiekursfald i 2008. Desuden blev engangskompensationer for ophævelse af skattefri tagelse af afkast af visse ejendomme og indeksobligationer 0,6 mia. kr. lavere end ventet i december. Disse engangskompensationer konteres som pensionsafkastskat på statsregnskabet, og det samlede provenu er derfor negativt i 2008.

Statens indtægter i 2009

Indtægtsskønnet for 2009 er baseret på den seneste konjunkturvurdering, *jf. Økonomisk Redegørelse*, maj 2009. Skønnet for den reale BNP-vækst i 2009 er nedjusteret med 2,3 pct.-enheder i forhold til decembervurderingen, *jf. tabel 2.10*. Samtidig er væksten i privatforbruget nedjusteret fra 0,7 pct. til -1,3 pct. Særligt skønnet for væksten i bilkøb er nedjusteret med 12,8 pct.-enheder. Beskæftigelsen er nedjusteret med 22.000 personer, mens ledigheden er opjusteret med 35.000 personer. Endvidere er den forventede vækst i timelønnen nedjusteret fra 4,4 pct. til 3,3 pct. Skønnet for olieprisen i 2009 er nedjusteret en smule i forhold til skønnet i decembervurderingen

Tabel 2.10			
Budgetteringsforudsætninger 2009			
	Dec.	Maj	Ændr.
BNP, realvækst i pct.	-0,2	-2,5	-2,3
Privatforbrug, realvækst i pct.	0,7	-1,3	-2,0
Heraf bilkøb	-9,3	-22,0	-12,8
Forbrugerpriser, vækst i pct.	1,6	1,4	-0,2
Momsgrundlag, nominel vækst pct.	2,2	-0,5	-2,7
Timeløn for LO/DA-arbejder, nominel vækst i pct.	4,4	3,3	-1,1
Ledighed, 1.000 personer	70	105	35
Beskæftigelse, 1.000 personer	2829	2808	-22
Udskrivningsgrundlag, bundskat, mia. kr.	902,1	883,3	-18,8
Udskrivningsgrundlag, arbejdsmarkedsbidrag, mia. kr.	1.030,8	1.020,4	-10,4
Oliepris, kroner pr. tønde	319	299	-20

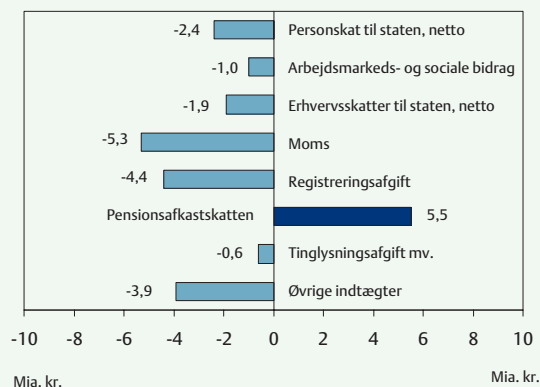
Med afsæt i de nye skøn for budgetteringsforudsætningerne ventes statens indtægter i 2009 at udgøre 606½ mia. kr., *jf. tabel 2.11*. Det er 15¼ mia. kr. mindre end skønnet i decembervurderingen.

Tabel 2.11			
Statens indtægter 2009			
	Dec.	Maj	Ændring
Mia. kr. (årets priser)			
Personskat til staten, netto	162,1	159,7	-2,4
Arbejdsmarkeds- og sociale bidrag	101,3	100,4	-1,0
Erhvervsskatter til staten, netto	41,8	39,9	-1,9
Moms	184,3	179,0	-5,3
Registreringsafgift	20,6	16,2	-4,4
Benzin-, vægt- og ansvarsafgift mv.	23,8	23,3	-0,5
Energi- og miljøafgifter	33,4	33,0	-0,4
Nydelsesmiddel- og øvrige afgifter	19,3	18,9	-0,4
Pensionsafkastskat	1,8	7,3	5,5
Tinglysningsafgift mv.	8,3	7,7	-0,6
Skatter og sociale bidrag i alt	596,6	585,3	-11,3
Øvrige indtægter	25,0	21,1	-3,9
Indtægter i alt	621,6	606,4	-15,2

De væsentligste justeringer af indtægterne i 2009 i forhold til skønnet i december er vist i *figur 2.3* og er uddybet nedenfor.

Figur 2.3

Vigtigste revisioner af indtægtsskøn for 2009

Personskatterne til staten (159,7 mia. kr.) forventes at indbringe 2,4 mia. kr. mindre end skønnet i december. Nedjusteringen skal ses i lyset af et lavere indkomstgrundlag på baggrund af det nedjusterede beskæftigelsesskøn. Derudover forventes højere indbetalinger til pensionsordninger i 2009 end tidligere skønnet på baggrund af regelændringerne i *Forårspakke 2.0* vedrørende loft over fradragsberettigede indbetalinger til ratepension på 100.000 kr. fra 2010, lavere marginalsatser fra 2010 samt muligheden for udbetaling af midler fra den Særlige Pensionsordning (SP) i 2009. Det højere skøn for pensionsindbetalinger i 2009 medfører et lavere skattegrundlag. I modsat retning trækker beskatningen af de hævede SP-midler, som forventes at udgøre ca. 8½ mia. kr. i 2008, hvis de samlede udbetalinger fra SP udgør omkring 25 mia. kr.

Arbejdsmarkeds- og sociale bidrag (100,4 mia. kr.) er nedjusteret med 1 mia. kr. Nedjusteringen kan primært henføres til et lavere indkomstgrundlag på baggrund af det nedjusterede beskæftigelsesskøn.

Erhvervsskatter til staten (39,9 mia. kr.) er nedjusteret med 1,9 mia. kr. i forhold til decembervurderingen. Det skyldes primært en nedjustering af skønnet for selskabsskatten for indkomståret 2009, hvilket blandt andet skal ses i lyset af nedjusteringer af eksporten og den indenlandske efterspørgsel. I modsat retningen trækker en opjustering af skønnet for restskat vedrørende 2008 fra kulbrinteproducerende selskaber.

Momsindtægterne (179,0 mia. kr.) er nedjusteret med 5,3 mia. kr. i forhold til december. Det kan primært henføres til et lavere privatforbrug i 2009 end skønnet i december. Desuden bidrager en nedjustering af investeringsomfanget, herunder i boligbyggeri, til et lavere skøn for momsgrundlaget.

Registreringsafgiften (16,2 mia. kr.) er nedjusteret med 4,4 mia. kr. i forhold til december. Det skyldes en nedjustering af skønnet for privatforbruget af biler.

Pensionsafkastskatten (7,3 mia. kr.) skønnes at indbringe 5,5 mia. kr. mere end ventet i december. Dette skyldes primært, at beholdningen af negativ fremført skat fra 2008 er betydeligt lavere end skønnet i decembervurderingen.

Tinglysningsskatten mv. (7,7 mia. kr.) er nedjusteret med 0,6 mia. kr. siden decembervurderingen. Det kan blandt andet henføres til, at indtægterne fra tinglysningsskatten i årets første måneder peger i retning af et lavere provenu end ventet i december.

Øvrige indtægter (21,1 mia. kr.) er nedjusteret med 3,9 mia. kr. i forhold til december. Det skyldes primært, at renter af statens mellemværende med Nationalbanken mv. er nedjusteret med 4,7 mia. kr. i forhold til december. Det kan blandt andet henføres til de midlertidigt forlængede kredittider for moms, A-skat og arbejdsmarkedsbidrag, som giver anledning til et rentetab for staten, samt lavere pengepolitiske renter end forudsat i december. I modsat retning trækker en opjustering af statens øvrige renteindtægter med 2,5 mia. kr. som følge af statsligt kapitalindskud afledt af kreditpakken.

Desuden er der foretaget en nedjustering af skønnet for aktieudbytter fra Post Danmark A/S. Det skyldes, at det som led i fusionen mellem Post Danmark A/S og det svenske Posten AB er aftalt, at der for regnskabsåret 2008 ikke udloddes ordinært udbytte fra de to selskaber. Endelig er der foretaget en nedjustering af skønnet for statens indtægter fra overskudsdelingen i forbindelse med kulbrinteindvindingen i Nordsøen på godt 0,4 mia. kr.

2.4 Statens finansieringsbehov og gæld

Statsgælden i 2008 og 2009

Statsgælden målt som andel af BNP skønnes at stige med 4,8 pct.-enheder fra 2008 til 2009, *jf. tabel 2.12*. Dermed ventes statsgælden at stige for første gang siden 2002. I forhold til 2001 er der frem til 2009 samlet set tale om et fald på 22,3 pct.-enheder. Korrigeret for statslige genudlån relateret til den finansielle uro skønnes faldet i statsgælden at udgøre 26 pct.-enheder fra 2001 til 2009.

Tabel 2.12

Statsgælden 2001-2009

	2001	2007	2008	2009	Ændr. 01-09
Nominel gæld ultimo året, mia. kr. (årets priser)					
Indenlandsk gæld	611,0	402,0	429,5	468,6	-142,4
Udenlandsk gæld	83,8	68,6	133,1	152,6	68,8
Statens konto i Nationalbanken ¹⁾	-39,6	-85,4	-230,6	-208,5	-168,8
Den Sociale Pensionsfonds formue ²⁾	-141,1	-128,6	-124,7	-117,1	24,0
- DSP's kontoindestående i Nationalbanken	-	-1,7	-27,3	0,0	0,0
Øvrige fondes formuer ³⁾	-	-10,3	-11,0	-13,0	-13,0
Samlet statsgæld	514,1	246,4	196,2	282,7	-231,4
Samlet statsgæld i pct. af BNP	38,5	14,6	11,3	16,1	-22,3
Genudlån til statsgaranterede enheder ⁴⁾	5,8	26,4	28,4	30,1	24,3
Genudlån relateret til den finansielle uro ⁵⁾	-	-	4,4	63,6	63,6
Samlet statsgæld korr. for genudlån i pct. af BNP ⁴⁾	38,1	13,0	9,6	14,4	-23,6
Samlet statsgæld korr. for genudlån relateret til den finansielle uro i pct. af BNP ⁵⁾	38,5	14,6	11,0	12,5	-26,0

- 1) Statens konto i Nationalbanken er opgjort ifølge statsregnskabet for 2001-2008, mens kontoen for 2009 er opgjort ifølge Nationalbankens månedsbalance.
- 2) Formuen inkluderer obligationsbeholdning og kontoindestående i Nationalbanken.
- 3) Højteknologifonden og Forebyggelsesfonden. Formuen inkluderer obligationsbeholdning og kontoindestående i Nationalbanken.
- 4) Omfatter alene genudlån til Udviklingselskabet By og Havn I/S, A/S Storebælt og A/S Øresund. Tallene stemmer derfor ikke overens med de samlede ændringer i genudlån, der fremgår af tabel 2.13.
- 5) Genudlån til Island, kreditpakken, eksportlån i regi af Eksport Kredit Fonden og Finansiell Stabilitet A/S.

Opgjort nominelt skønnes statsgælden at stige med 86,5 mia. kr. fra 196,2 mia. kr. i 2008 til 282,7 mia. kr. i 2009. Stigningen i statsgælden skyldes blandt andet et større omfang af genudlån i forbindelse med kreditpakken, Finansiell Stabilitet A/S, Island, og eksportlån i regi af Eksport Kredit Fonden samt et større underskud på DAU-saldoen.

Ændringen i statsgælden fra år til år svarer – bortset fra kurseffekter ved lånoptagelse – til nettokassesaldoen, dvs. likviditetseffekten af statens budget. Nettokassesaldoen afspejler statens nettobetaling og afviger dermed fra DAU-saldoen, der er en regnskabsmæssig opgørelse af statens indtægter og udgifter, som ikke nødvendigvis er sammenfaldende med statens faktiske ind- og udbetalinger i et givet år. Forskellen mellem nettokasse- og DAU-saldoen kan blandt andet henføres til beholdningsbevægelser, periodiseringer og statslige genudlån.

For 2009 skønnes nettokassesaldoen at udgøre -85,8 mia. kr., *jf. tabel 2.13*. I forhold til skønnet i december er der tale om en nedjustering på ca. 86 mia. kr., der primært følger af et forventet øget omfang af genudlån relateret til den finansielle uro og lavere skøn for DAU-saldoen.

Tabel 2.13				
DAU, nettokassesaldo og ændring i statsgæld 2008-2009				
	2008		2009	
	Dec.	Regnskab	FL09	Maj
Mia. kr., årets priser				
DAU-saldo	59,1	72,3	4,6	-21,5
Genudlån mv. (§ 40)	-15,5	-13,5	-4,7	-66,8
- heraf kapitalindskud afledt af kreditpakken	-	-	-	-50,0
- heraf udlån til Island	-	-	-	-3,7
- heraf eksportlån i regi af Eksport Kredit Fonden	-	-	-	-2,0
- heraf Finansiell Stabilitet A/S	-4,0	-4,4	-	-3,5
Beholdningsbevægelser og periodisering mv. (§ 41)	-4,7	-10,4	0,3	2,5
Nettokassesaldo	39,0	48,3	0,2	-85,8
Nettofinansieringsbehov (-nettokassesaldo)	-39,0	-48,3	-0,2	85,8
Kurseffekter ved lånoptagelse/nettokøb af obligationer i Den Sociale Pensionsfond mv. ¹⁾	-3,0	-1,7	3,2	0,7
Ændring i statsgæld (år til år)	-42,0	-50,0	2,9	86,5
1) Kurseffekter ved lånoptagelse afspejler emissionskurstab eller -gevinster ved udstedelse af statsobligationer og nettokøb af obligationer i den Sociale Pensionsfond mfl.				

Omfanget af genudlån skønnes at stige med 62,1 mia. kr. til 66,8 mia. kr. i 2009 i forhold til grundlaget for finansloven for 2009, hvoraf hovedparten er relateret til den finansielle uro, herunder kapitalindskud i medfør af kreditpakken, genudlån til Finansiell Stabilitet A/S, Island, og eksportlån i regi af Eksport Kredit Fonden. Likviditetsjusteringen fra beholdningsbevægelser og periodiseringer mv. forventes isoleret set at bidrage til en forbedring af nettokassesaldoen på 2,5 mia. kr. i 2009.

Siden december er statens lånebehov samlet set steget fra 60,4 til 118,9 mia., *jf. tabel 2.14*. Stigningen dækker over et øget indenlandsk og udenlandsk lånebehov.

Tabel 2.14				
Bruttofinansieringsbehov og statens låntagning 2008-2009				
	2008		2009	
	Dec.	Regnskab	FL09 (Dec.)	Maj
Nettofinansieringsbehov	-39,0	-48,3	-0,2	85,8
- Afdrag på statsgæld i alt ¹⁾ :	74,5	62,7	131,9	93,9
Bruttofinansieringsbehov	35,5	14,4	131,7	179,7
Betalinger til staten ifm. valutawaps	6,4	5,6	7,7	11,1
- Nedbringelse af statens konto i Nationalbanken	-122,5	-171,8	63,7	49,7
Lånebehov²⁾	151,6	180,6	60,4	118,9

1) Inkl. betalinger fra staten i valutawaps samt statslige fondes nettoobligationskøb.
2) Indenlandsk og udenlandsk lånebehov.

I 2009 forventes et indenlandsk lånebehov på 82 mia. kr. Det afspejler et afdrag på den indenlandske gæld på ca. 46 mia. kr. og et nettofinansieringsbehov ekskl. kreditpakken på ca. 36 mia. kr. Det aktuelle niveau for statsligt kapitalindskud vedrørende kreditpakken på 50 mia. kr. påvirker ikke det indenlandske lånebehov, da det finansieres ved træk på statens konto i Danmarks Nationalbank.

Det udenlandske lånebehov forventes at blive ca. 37 mia. kr. i 2009, hvilket dækker over refinansiering af udenlandske forfald samt en stigning i den udenlandske statsgæld som følge af opbygning af valutareserven i Danmarks Nationalbank.

På trods af et lavere bruttofinansieringsbehov for regnskabet 2008 i forhold til skønnet i decembervurderingen er lånebehovet steget med ca. 29 mia. kr. Det skyldes primært en større forøgelse af statens indestående i Nationalbanken end forudsat i december.

Udviklingen i statsgælden afspejles i 2008 og 2009 ikke fuldt ud i udviklingen i ØMU-gælden, *jf. tabel 2.15*. ØMU-gælden omfatter primært statens, kommuners og regioners obligationsgæld. Statens indestående i Danmarks Nationalbank modregnes ikke i ØMU-gælden. Herudover korrigeres der i ØMU-gældsopgørelsen for beholdningen af statsobligationer i de offentlige delsektorer.

ØMU-gælden målt som andel af BNP skønnes øget med 2,8 pct.-enheder fra 2008 til 2009. I forhold til 2001 er der samlet set tale om et fald på 12,6 pct.-enheder. Korri-geret for genudlån relateret til den finansielle uro, herunder kapitalindskud afledt af kreditpakken, genudlån til Island, Finansiell Stabilitet A/S og eksportlån i regi af Eksport Kredit Fonden, udgør faldet 16,3 pct.-enheder.

Tabel 2.15

ØMU-gælden 2001-2009

	2001	2007	2008	2009	Ændr. 01-09
Nominel gæld ultimo året, mia. kr. (årets priser)					
Staten:					
Indenlandsk gæld	611,0	402,0	429,5	468,6	-142,4
Udenlandsk gæld	83,8	68,6	133,1	152,6	68,8
Den Sociale Pensionsfonds statsobligationsbeholdning	-109,5	-118,2	-87,8	-81,3	28,2
Øvrige fondes statsobligationsbeholdning	-	-10,3	-10,8	-13,0	-13,0
Øvrige statslige poster	9,5	7,9	12,1	0,7	-8,8
Teknisk korrektion ¹⁾	-	9,2	9,1	9,1	9,1
Kommuner:					
Samlet gæld	60,8	96,0	96,4	96,4	35,6
Beholdning af statsobligationer	-5,1	-2,5	-1,9	-1,9	3,3
Sociale kasser og fonde (ATP mv.):					
Beholdning af statsobligationer mv.	0,2	0,4	0,4	0,4	0,2
Samlet ØMU-gæld	650,7	453,1	580,0	631,7	-19,0
Samlet ØMU-gæld i pct. af BNP	48,7	26,8	33,3	36,1	-12,6
Genudlån til statsgaranterede enheder ²⁾	5,8	26,4	28,4	30,1	24,3
Genudlån relateret til den finansielle uro ³⁾	-	-	4,4	63,6	59,2
Samlet ØMU-gæld korr. for genudlån²⁾	644,9	426,6	551,7	601,6	-43,3
Samlet ØMU-gæld korr. for genudlån relateret til den finansielle uro ³⁾	650,7	453,1	575,6	568,0	-82,7
Samlet ØMU-gæld korr. for genudlån i pct. af BNP²⁾	48,3	25,3	31,7	36,1	-12,6
Samlet ØMU-gæld korr. for genudlån relateret til den finansielle uro i pct. af BNP³⁾	48,7	26,8	33,1	32,4	-16,3

- 1) På grund af en ændret tilgang til opgørelsen af offentlige tilskud til byfornyelse har Danmarks Statistik og Eurostat hævet ØMU-gælden med ca. 9 mia. kr. for perioden 2005-2008 sammenholdt med skønnet i decembervurderingen.
- 2) Genudlån til Udviklingsselskabet By og Havn I/S, A/S Storebælt og A/S Øresund, hvorfor tallene ikke stemmer helt overens med de samlede ændringer i genudlån, der fremgår af tabel 2.13.
- 3) Genudlån til Island, kreditpakken, eksportlån i regi af Eksport Kredit Fonden og Finansiell Stabilitet A/S.

Hverken udviklingen i ØMU-gælden eller statsgælden giver imidlertid et dækkende billede af holdbarheden af de offentlige finanser. Det skyldes, at ØMU-gæld og statsgæld ikke på tilstrækkelig vis omfatter statslige, kommunale og regionale finansielle nettoforpligtelser og aktiver i forhold til andre sektorer. Det relevante udgangspunkt for vurderinger af de offentlige finansers langsigtede holdbarhed er derfor det offentliges finansielle nettogæld. Den offentlige finansielle nettogæld afspejler forskellen mellem finansielle passiver og aktiver for hele den offentlige sektor.

Den offentlige finansielle nettogæld blev i 2007 vendt til et nettotilgodehavende på 4,1 pct. af BNP og steg til 4,8 pct. af BNP i 2008. I 2009 skønnes det offentlige nettotilgodehavende imidlertid at falde til 3,5 pct. af BNP, *jf. tabel 2.16*. Faldet i nettotilgodehavende i 2009 skal ses i lyset af et større underskud på de offentlige finanser. For perioden 2001 til 2009 er der tale om et fald i nettogælden på 25,3 pct.-enheder af BNP.

Tabel 2.16**Nettogæld 2001-2009**

	2001	2007	2008	2009	Ændr. 01-09
Offentlig nettogæld	291,9	-69,3	-83,1	-60,7	-352,6
Nettogæld i stat og kommuner	313,1	-67,9	-80,3	-57,8	-370,9
Offentlig nettogæld i pct. af BNP	21,9	-4,1	-4,8	-3,5	-25,3
Nettogæld i stat og kommuner i pct. af BNP	23,4	-4,0	-4,6	-3,3	-26,7

3. Offentlige finanser og finanspolitikken

Resumé

- Ifølge Danmarks Statistiks foreløbige opgørelse af de offentlige finanser i 2008 er overskuddet opgjort til 63¼ mia. kr. svarende til 3,6 pct. af BNP. Det er 11 mia. kr. mere end skønnet i december og skyldes navnlig større indtægter fra pensionsafkastskatten og personskatterne.
- I modsætning til de senere års store offentlige overskud ventes der nu underskud på de offentlige finanser. Den offentlige saldo skønnes således til -22½ mia. kr. i 2009 og -60 mia. kr. i 2010. Det svarer til -1,3 pct. af BNP i 2009 og -3,3 pct. af BNP i 2010.
- Den offentlige saldo er nedjusteret med 22¼ mia. kr. i 2009 og 37¼ mia. kr. i 2010. Nedjusteringerne skal ses i sammenhæng med den generelle økonomiske afmatning, herunder højere udgifter til indkomstoverførsler i lyset af især stigende ledighed. Dertil kommer virkningen af forårets diskretionære finanspolitiske lempelser.
- Det beregnede strukturelle overskud skønnes til 2½ pct. af BNP i 2008 og knap 1 pct. af BNP i 2009, mens der i 2010 er beregnet et strukturelt underskud på ca. ¼ pct. af BNP. Reduktionen af den strukturelle offentlige saldo afspejler primært lempelsen af finanspolitikken i 2009 og 2010.
- Målt ved finanseffekten skønnes finanspolitikken at stimulere den økonomiske aktivitet med 0,8 pct. af BNP i 2009. Dette skyldes primært væksten i de offentlige forbrugsudgifter og skattnedsættelserne som følge af skatteaftalen fra 2007. Hertil kommer virkningen af investeringsinitiativer afledt af forårets aftaler om en grøn transportpolitik og *Forårspakke 2.0*.
- Samtidig skønnes udbetalingen af SP-midlerne at øge aktiviteten med omkring ¼ pct. af BNP i 2009. Dermed skønnes de besluttede lempelser samlet set at stimulere aktiviteten svarende til 1,0 pct. af BNP i 2009.
- I 2010 skønnes aktiviteten øget yderligere med en finanseffekt på 0,5 pct. af BNP, der især er afledt af skattnedsættelserne i forårets skattereform. Der er ikke taget konkret stilling til finanspolitikken i 2010.
- De samlede offentlige udgifters andel af BNP skønnes at stige fra 50,8 pct. af BNP i 2008 til 54,8 pct. af BNP i 2010. Den markante stigning skal blandt andet ses i sammenhæng med et ventet reelt fald i BNP samt konjunkturelt betingede merudgifter. Dertil kommer virkningen af de udgiftspolitiske lempelser i foråret.
- Skattetrykket ventes reduceret fra 48,1 pct. af BNP i 2003 til 45,9 pct. af BNP i 2010, hvilket blandt andet skal ses i sammenhæng med lavere personskattetryk som følge af skattnedsættelserne i *Forårspakken* i 2004, skatteaftalen fra 2007 og senest i *Forårspakke 2.0*.

3.1 Offentlige finanser

Skønnene for de offentlige finanser i 2009 og 2010 tager afsæt i den aktuelle vurdering af dansk økonomi, *jf. Økonomisk Redegørelse*, maj 2009.

Skønnet for den offentlige saldo i 2009 er herudover baseret på finansloven for 2009, de ministerielle rammedegørelser for udgiftsudviklingen på statens område i 2009 samt de kommunale og regionale budgetter for 2009. Skønnene for både 2009 og 2010 afspejler endvidere forårets aftaler om en grøn transportpolitik og *Forårspakke 2.0*, herunder et aftalt løft af de kommunale anlægsinvesteringer i 2009. Derudover tager skønnet for de offentlige finanser i 2010 afsæt i 2015-planen og er dermed af beregningsteknisk karakter, idet de konkrete udgifts- og finanspolitiske prioriteringer endnu ikke er endeligt fastlagt.

Danmarks Statistik har offentliggjort foreløbige tal for de offentlige finanser i 2008, der indebærer et overskud på godt 63¼ mia. kr., *jf. tabel 3.1*. Overskuddet er dermed 11 mia. kr. højere end skønnet i decembervurderingen navnlig afledt af større indtægter fra pensionsafkastskatten og personskatterne, *jf. bilag 2*.

Tabel 3.1

Saldoen på de offentlige finanser 2003-2010

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Mia. kr. (årets priser)								
December	-1,4	27,3	77,1	81,5	75,1	52,2	-0,3	-22,9
Maj	-1,4	27,3	77,1	81,5	75,1	63,2	-22,5	-60,1
Heraf stat ¹⁾	-1,7	27,6	81,8	88,6	78,6	70,3	-	-
Heraf kommuner og amter/regioner ¹⁾	0,1	-0,4	-5,1	-7,4	-3,4	-7,1	-	-
Heraf sociale kasser og fonde ²⁾	0,2	0,2	0,4	0,3	0,0	0,0	-	-
Maj (pct. af BNP)	-0,1	1,9	5,0	5,0	4,5	3,6	-1,3	-3,3
1)	Opgørelsen af saldoen for henholdsvis stat samt kommuner og amter/regioner afspejler ikke fuldt ud, at staten via overførsler til kommuner og amter/regioner overvejende bærer risikoen for konjunkturtrelt betingede udsving i udgifter og indtægter.							
2)	A-kasserne og Lønmodtagernes Garantifond.							

For første gang siden 2003 skønnes der nu underskud på de offentlige finanser. Den offentlige saldo skønnes således til -22½ mia. kr. i 2009 svarende til -1,3 pct. af BNP. I 2010 skønnes en yderligere reduktion af den offentlige saldo til -60 mia. kr. svarende til -3,3 pct. af BNP.

Underskuddet ventes således at overskride referenceværdien på 3 pct. af BNP i EU's Stabilitets- og Vækstpagt. Danmark kan i givet fald afhængig af de nærmere forhold få en såkaldt henstilling af ECOFIN (Rådet af EU's finansministre), der indebærer anbefalinger om at gennemføre budgetforbedringer, så underskuddet bringes ned under 3 pct. af BNP inden en given frist.

Vendingen i de offentlige finanser fra relativt store realiserede overskud i perioden 2005-2008 til skønnede underskud i 2009 og 2010 skal ses i sammenhæng med den generelle økonomiske afmatning, herunder højere udgifter til indkomstoverførsler i lyset af stigende ledighed. Dertil kommer virkningen af forårets diskretionære finanspolitiske lempelser, herunder markant lavere skatteindtægter i 2010 som følge af nedsættelserne af skatten på arbejde i *Forårspakke 2.0*.

Vendingens styrke er med til at understrege, at de offentlige finanser i Danmark er forholdsvis følsomme over for ændringer i konjunkturer og udviklingen på de finansielle markeder. Et andet eksempel herpå er således det lille underskud i 2003, som i løbet af to år blev vendt til et stort overskud på 5 pct. af BNP i 2005.

Målt ved finanseffekten skønnes finanspolitikens aktivitetsvirkning til 0,8 pct. af BNP i 2009, *jf. afsnit 3.2*. Det er navnlig væksten i de offentlige forbrugsudgifter og skattenedsættelserne som følge af skatteaftalen fra 2007, der stimulerer væksten i 2009. Hertil kommer virkningen af investeringsinitiativerne i medfør af forårets aftaler om en grøn transportpolitik og løft af de kommunale anlægsinvesteringer. Med en finanseffekt på 0,5 pct. af BNP skønnes aktiviteten endvidere øget yderligere i 2010 især afledt af skattenedsættelserne i forårets skattereform.

Når der tages højde for konjunkturerne og andre midlertidige forholds påvirkning af de offentlige finanser, skønnes der strukturelle offentlige overskud på 2½ pct. af BNP i 2008 og knap 1 pct. af BNP i 2009, mens der i 2010 er beregnet et strukturelt underskud på ca. ¼ pct. af BNP. Reduktionen af den strukturelle offentlige saldo afspejler primært lempelsen af finanspolitikken i 2009 og 2010.

Ændringer i forhold til vurderingen i december 2008

Danmarks Statistiks foreløbige opgørelse af de offentlige finanser viser et offentligt overskud på godt 63¼ mia. kr. i 2008, hvilket er 11 mia. kr. større end skønnet i decembervurderingen. Det højere overskud dækker primært over større indtægter fra personskatter mv. og pensionsafkastskatten, *jf. tabel 3.2 og bilag 2*. Sidstnævnte skal ses i lyset af kursgevinster fra blandt andet renteswaps i december 2008. I modsat retning trækker blandt andet lavere provenuier fra moms og registreringsafgift.

Sammenlignet med skønnet i december er den offentlige saldo nedjusteret med 22¼ mia. kr. i 2009 og 37¼ mia. kr. i 2010. Nedjusteringerne af den offentlige saldo dækker blandt andet over større udgifter til indkomstoverførsler i lyset af den stigende ledighed samt lavere indtægter fra skatter og afgifter afledt af tilbageslaget i konjunkturerne. Dertil kommer virkningen af forårets diskretionære finanspolitiske lempelser, herunder markant lavere skatteindtægter i 2010 som følge af skattenedsættelserne i *Forårspakke 2.0*.

Tabel 3.2			
Ændring af den offentlige saldo i 2008-2010 siden december			
	2008	2009	2010
Mia. kr. (årets priser)			
Nordsø-indtægter	1,1	-1,5	1,3
Selskabsskatter, ikke kulbrinteskattepligtige	0,0	-2,1	-1,7
Pensionsafkastskat	6,1	5,0	3,1
Personskatter mv. og arbejdsmarkedsbidrag	6,1	3,0	-22,0
Moms	-0,9	-5,7	-3,4
Registreringsafgift	-2,6	-5,3	-2,1
Øvrige skatter og afgifter	0,4	-1,3	2,6
Offentligt forbrug	-1,0	0,0	1,1
Offentlige investeringer	0,7	-3,3	-2,8
Indkomstoverførsler	-0,7	-6,7	-12,7
Subsidier	-0,3	1,1	2,2
Nettorenteudgifter og udbytter	0,9	-3,5	-4,1
Andre udgifts- og indtægtsposter	1,1	-1,8	1,3
Ændring af den offentlige saldo, i alt	11,0	-22,2	-37,2

Anm.: Negative tal angiver saldoforværringer, mens positive tal viser saldoforbedringer.

Indtægterne fra *Nordsø-aktiviteterne* er nedjusteret med 1½ mia. kr. i 2009, men opjusteret med 1¼ mia. kr. i 2010 blandt andet afledt af justeringer af olieprisen målt i DKK på -6 pct. i 2009 og på 12 pct. i 2010 i forhold til decembervurderingen.

Provenuet fra *selskabsskatterne fra ikke kulbrinteskattepligtige selskaber* er nedjusteret med godt 2 mia. kr. i 2009 og 1¼ mia. kr. i 2010. Det skal blandt andet ses i sammenhæng med forventet aftagende indtjening i den finansielle sektor.

Sammenholdt med decembervurderingen opjusteres provenuet fra *pensionsafkastskatten* med 5 mia. kr. i 2009 og godt 3 mia. kr. i 2010, hvilket navnlig skyldes en nedjustering af omfanget af tab i 2008, som kan videreføres og modregnes i skatten i efterfølgende år.

Provenuet fra *personskatterne mv. og arbejdsmarkedsbidraget* er opjusteret med 3 mia. kr. i 2009 i forhold til decembervurderingen. Det dækker blandt andet over øgede indtægter som følge af beskatning af udbetalte SP-midler. I 2010 nedjusteres provenuet med 22 mia. kr. navnlig afledt af skattnedsættelserne i *Forårspakke 2.0*.

Momsprovenuet er nedjusteret med ca. 5¾ mia. kr. i 2009 og 3½ mia. kr. i 2010 i forhold til decembervurderingen. Det sker i lyset af nedjusteringer af privatforbruget, herunder købet af biler. I forlængelse heraf nedjusteres *registreringsafgiften* med 5¼ mia. kr. i 2009 og 2 mia. kr. i 2010.

I forhold til decembervurderingen er *øvrige skatter og afgifter* nedjusteret med ca. 1¼ mia. kr. i 2009, men opjusteret med 2½ mia. kr. i 2010. Det ændrede skøn i 2009 af-

spejler primært lavere indtægter fra punktafgifterne i lyset af faldet i produktionen og privatforbruget, mens opjusteringen i 2010 navnlig følger af afgiftsforhøjelser aftalt i *Forårspakke 2.0*.

Det nominelle *offentlige forbrug* skønnes uændret i 2009 i forhold til decembervurderingen, mens skønnet i 2010 nedjusteres med godt 1 mia. kr. Nedjusteringen afspejler en lavere forventet offentlig lønstigningstakt, der følger af et lavere bidrag fra den såkaldte reguleringsordning, idet skønnet for den private lønstigningstakt er nedjusteret.

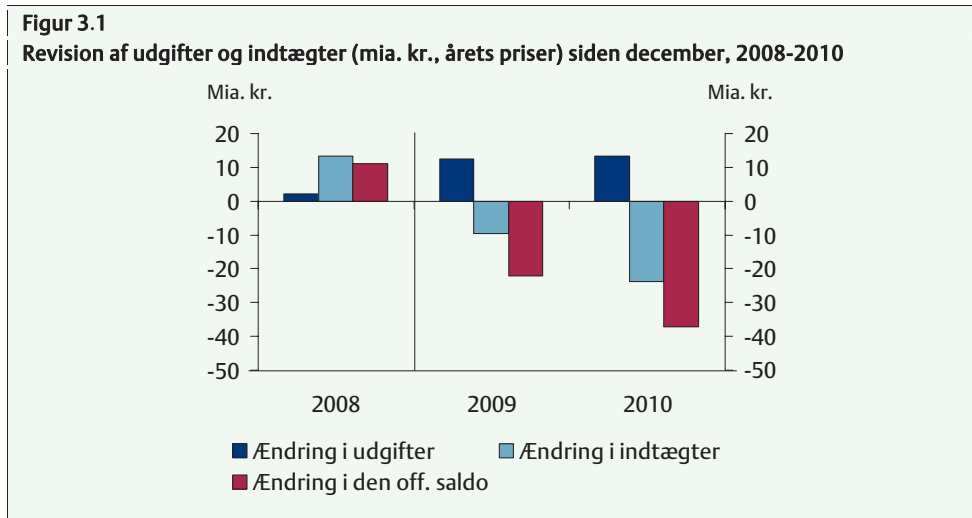
Skønnet for de *offentlige investeringer* er opjusteret med 3¼ mia. kr. i 2009 og 2¾ mia. kr. i 2010 i lyset af forårets aftaler om en grøn transportpolitik og om en forøgelse af de kommunale anlægsinvesteringer i 2009.

Udgifterne til *indkomstoverførsler* er opjusteret med ca. 6¾ mia. kr. i 2009 og 12¾ mia. kr. i 2010. Det kan især henføres til forventede merudgifter til A-dagpenge i lyset af ledighedsudviklingen. Endvidere er også skønnet for udgifterne til blandt andet kontanthjælp, sygedagpenge og førtidspension opjusteret.

Subsidierne er nedjusteret med godt 1 mia. kr. i 2009 og 2¼ mia. kr. i 2010. Justeringen afspejler blandt andet en teknisk omlægning af investeringer i banenettet fra subsidier til kapitaloverførsler, *jf. boks 3.1*. Den afsatte pulje til renoverings- og bygningsarbejder på 1½ mia. kr. øger isoleret set subsidierne i 2009.

Skønnet for *netto renteudgifter og udbytter* er opjusteret med 3½ mia. kr. i 2009 og godt 4 mia. kr. i 2010 i forhold til decembervurderingen blandt andet afledt af lavere renteindtægter som følge af lavere pengepolitiske renter. Dette modsvares dog delvist af øgede renteindtægter som følge af det statslige kapitalindsud i penge og realkreditinstitutter.

Revisionen af de skønnede offentlige underskud i 2009 og 2010 dækker både over større udgifter og lavere indtægter, *jf. figur 3.1*. Nedjusteringen af den offentlige saldo i 2009 er navnlig trukket af højere udgifter, mens nedjusteringen i 2010 både dækker over markant lavere indtægter og højere udgifter.

De ændrede skøn for de offentlige finanser i 2009 og 2010 er uddybet i *boks 3.1* og *fremgår af bilag 2*.

Boks 3.1**Revision af udgifts- og indtægtsskøn 2009 og 2010**

De nye skøn for de offentlige finanser indebærer en nedjustering af saldoen på 22¼ mia. kr. i 2009 og 37¼ mia. kr. i 2010 i forhold til decembervurderingen, jf. nedenfor.

Det nominelle *offentlige forbrug* skønnes uændret i 2009 i forhold til decembervurderingen med afsæt i de ministerielle rammeredegørelser for udgiftsudviklingen på statens område i 2009 samt Danmarks Statistiks budgetstatistik for 2009, der er baseret på henholdsvis finansloven for 2009 og de kommunale og regionale budgetter for 2009. Samtidigt nedjusteres skønnet for 2010 med godt 1 mia. kr. i lyset af en forventet lavere offentlig lønstigningstakt, der følger af et lavere bidrag fra reguleringsordningen afledt af et nedjusteret skøn for den private lønstigningstakt. Realvæksten i det offentlige forbrug skønnes til 1,5 pct. i 2009 og forudsættes endvidere til 1,0 pct. i 2010 på linje med det forudsatte forløb i det offentlige forbrug i 2015-planen.

Skønnet for de nominelle *offentlige investeringer* er justeret op med 3¼ mia. kr. i 2009 og 2¾ mia. kr. i 2010 i forhold til decembervurderingen. De forventede merudgifter i 2009 følger primært af forårets aftaler om en grøn transportpolitik og løftet i de kommunale anlægsinvesteringer i 2009. I forlængelse heraf er skønnet for realvæksten i de offentlige investeringer opjusteret fra 1,2 pct. til 14,2 pct. i 2009. I 2010 opjusteres det beregningstekniske skøn for de nominelle offentlige investeringer fra 34,9 mia. kr. i decembervurderingen til 37,7 mia. kr. med afsæt i aftalen om en grøn transportpolitik. I lyset af det markante løft i 2009 er skønnet for realvæksten i de offentlige investeringer i 2010 nedjusteret til 2,0 pct. mod 3,8 pct. i decembervurderingen.

Udgifterne til *indkomstoverførsler* er opjusteret med ca. 6¾ mia. kr. i 2009 og 12¾ mia. kr. i 2010. I 2009 forventes især højere udgifter til A-dagpenge og kontanthjælp i lyset af den stigende ledighed. Dertil kommer forøgede udgifter til blandt andet syge- og barseldagpenge samt til SU og førtidspension som følge af opjusteringer af antal modtagere. I modsat retning trækker blandt andet lavere udgifter til aktiveringsydelse, idet det aktuelle aktiveringsomfang ligger en del under det forudsatte omfang på finansloven for 2009. I 2010 skønnes ligeledes højere udgifter til især A-dagpenge og kontanthjælp. Forhøjelse af pensionstillægget som led i *Forårspakke 2.0* medfører desuden en forøgelse af udgifterne i 2010.

Subsidierne er nedjusteret med godt 1 mia. kr. i 2009 og 2¼ mia. kr. i 2010. Nedjusteringerne afspejler primært en teknisk ændring af investeringsudgifter i banenettet, som fremover opgøres som en kapitaloverførsel frem for et subsidie. Omlægningen forventes fremover at være afspejlet i Danmarks Statistiks opgørelse af de offentlige finanser. I 2009 nedjusteres også de forventede udgifter til kontrakttilskud til DSB afledt af den forsinkede levering af IC4-tog, mens tilskudspuljen til private renoverings- og bygningsarbejder på 1½ mia. kr. trækker i modsat retning.

Skønnet for *nettorenteudgifter og udbytter* er opjusteret med 3½ mia. kr. i 2009 og godt 4 mia. kr. i 2010 i forhold til decembervurderingen blandt andet afledt af lavere renteindtægter som følge af lavere pengepolitiske renter. Dette modsvares dog delvist af øgede renteindtægter som følge af det statslige kapitalindskud i penge- og realkreditinstitutter.

Udgifterne til *kapitaloverførsler* er opjusteret med knap 3 mia. kr. i 2009, men nedjusteret med knap 3½ mia. kr. i 2010. De ændrede skøn afspejler navnlig den tekniske omlægning af investeringsudgifterne til banenettet, jf. ovenfor. I 2010 mere end opvejes dette dog af en mærkbar nedjustering af skønnet for engangsudbetalingen af negativ pensionsafkastskat som følge af omlægningen af pensionsafkastskatten fra institut- til individniveau.

Boks 3.1 (fortsat)**Revision af udgifts- og indtægtsskøn 2009 og 2010**

Indtægterne fra Nordsø-aktiviteterne er nedjusteret med 1½ mia. kr. i 2009 og opjusteret med 1¼ mia. kr. i 2010 i forhold til decembervurderingen. Nedjusteringen i 2009 skyldes hovedsageligt, at skønnet for olieprisen i indværende år er reduceret med 6 pct. målt i DKK. Tilsvarende kan opjusteringen i 2010 henføres til, at skønnet for olieprisen i 2010 er øget med 12 pct. målt i DKK. I modsat retning trækker dog en nedjustering af den forventede olieproduktion i 2010.

De skønnede provenuer fra *selskabsskatterne fra ikke kulbrinteskattepligtige selskaber* afspejler en nedjustering på godt 2 mia. kr. i 2009 og 1¾ mia. kr. 2010. De lavere indtægter skal blandt andet ses i sammenhæng med forventet lavere indtjening i den finansielle sektor, som gennemsnitlig indbetaler godt 1/3 af det samlede selskabsskatteprovenu.

Provenuet fra *pensionsafkastskatten* er opjusteret med 5 mia. kr. i 2009 og godt 3 mia. kr. i 2010. Opjusteringen af provenuet skal primært ses i lyset af, at beholdningen af negativt skat ultimo 2008 blev knap 11 mia. kr. lavere end skønnet i december blandt andet som følge af kursgevinster på renteswaps og obligationer.

De skønnede indtægter fra *personskatter mv. og arbejdsmarkedsbidrag* er opjusteret med 3 mia. kr. i 2009, men nedjusteret med 22 mia. kr. i 2010. I begge år er beskæftigelsen og dermed bruttolønnen nedjusteret. I 2009 forventes endvidere øgede pensionsindbetalinger på baggrund af indførelsen af et loft over fradrag for indbetalinger til ratepension i 2010, muligheden for at hæve SP-midler med en vis skatterabat og nedsættelsen af marginalskatten. Disse effekter mere end modsvares dog af forventede merindtægter i 2009 som følge af beskatningen af udbetalte SP-midler. I 2010 reduceres provenuet som følge af skattenedsættelserne i *Forårspakke 2.0*.

Momsprovenuet er nedjusteret med ca. 5¼ mia. kr. i 2009 og knap 3½ mia. kr. i 2010. Nedjusteringen skal blandt andet ses i sammenhæng med lavere privatforbrug, herunder køb af biler. Desuden bidrager en nedjustering af investeringsomfanget, herunder i boligbyggeri, til et lavere skøn for momsgrundlaget.

I forlængelse af det forventede lavere bilkøb er provenuet fra *registreringsafgiften* justeret ned med 5¼ mia. kr. i 2009 og 2 mia. kr. i 2010 i forhold til december.

Øvrige skatter og afgifter er nedjusteret med ca. 1¼ mia. kr. i 2009, men opjusteret med 2½ mia. kr. i 2010. Revisionen i 2009 afspejler primært lavere provenuer fra punktafgifterne, herunder blandt andet tinglysningsafgiften som følge af udviklingen i realkreditinstitutternes udlån. Opjusteringen i 2010 skal ses i lyset af en række afgiftsforhøjelser aftalt i *Forårspakke 2.0*, herunder blandt andet på energi, tobak, chokolade og mættet fedt.

Udviklingen i udgifts- og skattetryk, 2003-2010

Det samlede offentlige udgiftstryk skønnes at udgøre 54,8 pct. af BNP i 2010. Det er en stigning på 0,6 pct.-enheder af BNP i forhold til 2003, jf. *tabel 3.3*. Stigningen kan navnlig henføres til en forøgelse af det offentlige forbrugstryk på 1,3 pct.-enheder af BNP samt højere offentlige investeringer i pct. af BNP. I modsat retning trækker et fald på 1,2 pct.-enheder i renteudgifternes andel af BNP blandt andet afledt af gældsnedbringelsen.

Tabel 3.3

Udgifts- og skattetryk 2003-2010

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Ændr. 2003- 2010
Pct. af BNP									
Forbrug	26,5	26,5	26,0	25,9	26,0	26,5	27,8	27,8	1,3
Indkomstoverførsler	17,4	17,1	16,5	15,6	15,3	15,1	16,1	16,9	-0,5
Investeringer	1,6	1,8	1,8	2,0	1,7	1,8	2,1	2,1	0,5
Renteudgifter	3,4	3,1	2,6	2,2	2,0	1,8	2,1	2,2	-1,2
Øvrige udgifter	5,2	5,2	5,0	5,0	5,0	5,6	5,4	5,8	0,6
Udgiftstryk¹⁾	54,2	53,7	51,9	50,7	50,0	50,8	53,4	54,8	0,6
Personskatter mv. ²⁾	21,8	21,2	21,2	21,1	21,4	21,6	21,1	19,6	-2,2
Arbejdsmarkedsbidrag	4,4	4,4	4,4	4,4	4,5	4,6	4,7	4,5	0,1
Pensionsafkastskat	0,4	1,6	2,4	0,8	0,3	0,4	0,4	0,8	0,3
Selskabsskatter	2,9	3,2	3,9	4,4	3,6	3,4	2,3	2,6	-0,3
Moms	9,6	9,8	10,1	10,3	10,4	10,4	10,3	10,3	0,6
Øvrige indirekte skatter	7,8	7,8	7,9	7,8	7,6	7,3	6,9	7,2	-0,6
Øvrige skatter ³⁾	1,2	1,2	1,1	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	-0,2
Skattetryk	48,1	49,2	51,0	49,8	48,8	48,5	46,6	45,9	-2,2
Renteindtægter	1,5	1,5	1,3	1,3	1,4	1,6	1,4	1,6	0,1
Øvrige indtægter	4,6	5,1	4,8	4,8	4,5	4,6	4,3	4,1	-0,5
Told mv. til EU ⁴⁾	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	0,0
Indtægtstryk¹⁾	54,1	55,6	56,9	55,7	54,5	54,4	52,1	51,4	-2,6
1)	Opgørelsen af de samlede offentlige udgifter og indtægter afviger fra Danmarks Statistiks opgørelse. Danmarks Statistik henfører fx indtægter fra salg af varer og tjenester, der indgår i det offentlige forbrug, til indtægterne, mens det samlede offentlige forbrug indgår på udgiftssiden i tabellen. På den baggrund afviger udgifts- og indtægtstrykket definitorisk fra opgjorte tryk, der er baseret på Danmarks Statistiks opgørelser.								
2)	Personskatter mv. omfatter kildeskatter, vægtafgift fra husholdninger, bo- og gaveafgift samt andre personlige skatter.								
3)	Bidrag til sociale ordninger (A-kassebidrag, efterlønsbidrag mv.).								
4)	Ifølge nationalregnskabsprincipperne kategoriseres disse indtægter som skatter og indgår derfor i skattetrykket, men da indtægterne tilfalder EU, indgår de ikke i indtægtstrykket.								

De samlede offentlige udgifters andel af BNP skønnes at stige fra 50,8 pct. af BNP i 2008 til 54,8 pct. af BNP i 2010. Den markante stigning skal blandt andet ses i sammenhæng med et ventet reelt fald i BNP samt konjunkturelt betingede merudgifter. Dertil kommer virkningen af de udgiftspolitiske lempelser i foråret.

Det offentlige forbrug skønnes at udgøre 27,8 pct. af BNP i 2009 og 2010 og ventes dermed at stige med 1,3 pct.-enheder af BNP i forhold til 2008. Den skønnede stigning i forbrugstrykket skal ses i sammenhæng med det forventede reale fald i BNP kombineret med relativt høje nominelle vækstrater i det offentlige forbrug, der blandt andet afspejler de offentlige overenskomster fra 2008.

Indkomstoverførslernes bidrag til udgiftstrykket har været faldende fra 2003 til 2008. Det afspejler navnlig faldende udgifter til A-dagpenge og kontanthjælp i lyset af ledighedsudviklingen. Modsat ventes indkomstoverførslernes andel af BNP at stige fra 2008 til 2010. Udviklingen kan blandt andet henføres til forventede højere udgifter til A-dagpenge og kontanthjælp i lyset af stigende ledighed samt forøgede udgifter til folkepension i takt med et stigende antal folkepensionister. Endvidere tiltager satsreguleringen fra de fastsatte reguleringssatser på 2,9 pct. i 2008 og 3,1 pct. i 2009 til en skønnet satsregulering på 4,2 pct. i 2010.

De offentlige investeringer skønnes at stige fra 1,8 pct. af BNP i 2008 til 2,1 pct. af BNP i 2009 og 2010 primært afledt af forårets aftaler om en grøn transportpolitik og et løft af de kommunale anlægsinvesteringer i 2009. Dertil kommer indfasningen af midler fra kvalitetsfonden.

De øvrige udgifter er i 2008 og 2010 påvirket af ekstraordinære forhold. I 2008 skal det forholdsvis høje niveau ses i sammenhæng med de ændrede regler for pensionsbeskatning, som indebærer engangskompensationer på ca. 9 mia. kr. for ophævelsen af fritagelsen for pensionsafkastskat vedrørende ejendomme og afkast af indeksobligationer.¹ I 2010 afspejler det særligt høje niveau for de øvrige udgifter blandt andet en skønnet engangsudbetaling af negativ pensionsafkastskat på ca. 8 mia. kr. som følge af omlægningen af pensionsafkastskatten fra institut- til individniveau² Udbetalingen af beholdningen af negativ skat kan ses som en fremrykning af det provenutab, som ved de tidligere regler ville være udnyttet i løbet af 2-3 år. Omlægningen af pensionsafkastbeskatningen fra institut- til individniveau skønnes samlet set at være neutral over tid for de offentlige finanser.

Skattetrykket – dvs. skatteindtægternes andel af BNP – skønnes at falde fra 48,1 pct. af BNP i 2003 til 45,9 pct. af BNP i 2010 svarende til en reduktion på 2,2 pct.-enheder. Det faldende skattetryk afspejler blandt andet lempelser i beskatningen som følge af skattestoppet, *Forårspakken* i 2004, skatteaftalen fra 2007 og senest *Forårspakke 2.0*.

Udviklingen i skattetrykket er ikke et velegnet mål for den økonomiske politiks bidrag til ændringer i skattebelastningen. Provenuvirkninger af diskretionære besluttede ændringer i skatte- og afgiftsregler giver et mere retvisende billede. Det skyldes først og fremmest, at konjunkturudviklingen samt udsving i oliepriser, aktiekurser og renter mv. ofte vil medføre, at væksten i beskatningsgrundlaget for en række skatter og afgifter afviger fra væksten i BNP. Det kan medføre betydelige udsving i skattetrykket fra år til år, selvom skattebelastningen er uændret. Dette gælder ikke mindst pensionsafkastskatten og (selskabs)skatterne fra Nordsø-aktiviteterne, men fx også registreringsafgift, moms og tinglysningsafgift.

¹ Engangskompensationen registreres som en kapitaloverførsel i nationalregnskabet.

² Udbetalingerne af negativ pensionsafkastskat finder sted i 2010 og skønnes at vedrøre godt halvdelen af beholdningen af negativ skat ultimo 2009. Udbetalingen registreres som en kapitaloverførsel i nationalregnskabet.

Det samlede offentlige indtægtstryk skønnes reduceret fra 54,1 pct. af BNP i 2003 til 51,4 pct. af BNP i 2010 som følge af det lavere skattetryk og en reduktion i de øvrige indtægter i forhold til BNP.

Det offentlige forbrug, 2002 til 2010

I perioden 2002-2008 er realvæksten i det offentlige forbrug opgjort til 1,5 pct. i gennemsnit om året, *jf. tabel 3.4.*

Tabel 3.4											
Realvækst i det offentlige forbrug, 2002-2010											
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008 ¹⁾	Gnst. 2002- 2008	2009	2010	Gnst. 2002- 2010
Realvækst i pct.											
Stat	1,1	-2,1	1,9	-0,9	2,6	10,3	-1,3	0,5	-	-	-
Kommuner og amter/ regioner	2,6	1,9	1,8	2,2	1,9	-2,1	2,2	1,5			-
I alt¹⁾	2,1	0,7	1,8	1,3	2,1	1,3	1,1	1,5	1,5	1,0	1,4
Anm.: Danmarks Statistik korrigerer ikke for flytning af opgaver mellem sektorer. I 2005 og 2006 er den sektorfordelte realvækst påvirket af opgaveflytningen på skatte- og inddrivelsesområdet pr. 1/11 2005. I 2007 er realvæksten påvirket af kommunalreformen, der blandt andet har medført, at staten har overtaget en række af amternes tidligere opgaver.											
1) Omfatter endvidere A-kasser mv., der bidrager marginalt til realvæksten i perioden.											
2) 2008 er baseret på Danmarks Statistiks foreløbige opgørelse af de offentlige finanser for 2008. Danmarks Statistik offentliggør reviderede tal for 2008 primo juni 2009.											
Kilde: Danmarks Statistik samt egne beregninger og skøn.											

Realvæksten i det offentlige forbrug skønnes til 1,1 pct. i 2008 og 1,5 pct. i 2009. Skønnene afspejler blandt andet de aftalte løft på sundhedsområdet og de borger-nære serviceområder i kommunerne i økonomiaftalerne med Danske Regioner og KL i 2008 og 2009. Dertil kommer i begge år yderligere midler til forskning og uddannelse som led i globaliseringsstrategien og til forbedring af kvaliteten i den offentlige sektor som led i kvalitetsreformen.

I 2009 er skønnet for det offentlige forbrug baseret på de offentlige budgetter og de ministerielle rammedegørelser for udgiftsudviklingen på statens område i 2009. Realvæksten i det offentlige forbrug i 2009 er opjusteret med 0,3 pct.-enheder i forhold til skønnet fra decembervurderingen. Da skønnet for det nominelle offentlige forbrug er uændret, skal opjusteringen af realvæksten ses i sammenhæng med en nedjustering af skønnet for de offentlige pris- og lønstigninger i 2009.

I 2008 har de offentlige pris- og lønstigninger omvendt vist sig større end skønnet, hvilket har reduceret den reale forbrugsvækst i 2008 i forhold til skønnet på 1,6 pct. i december. Set under ét skønnes realvæksten i det offentlige forbrug til 2³/₄ pct. i 2008 og 2009, hvilket omtrent er på linje med skønnet i december.

Realvæksten i det offentlige forbrug i 2010 er beregningsteknisk fastsat til 1,0 pct. i overensstemmelse med det forudsatte forløb for det offentlige forbrug i 2015-planen. Det nominelle offentlige forbrug i 2010 er dog nedjusteret i forhold til decembervurderingen afledt af en forventet lavere offentlige lønstigningstakt i 2010 som følge af forventede lavere private lønstigninger og dermed mindre bidrag fra reguleringsordningen på det offentlige område.

Den offentlige beskæftigelse, 2001 til 2010

Niveauet for den offentlige beskæftigelse i 2008 er revideret ned med 4.200 personer i Danmarks Statistiks seneste opgørelse af nationalregnskabet for 2008, *jf. tabel 3.5*. Hertil kan det bemærkes, at der er større usikkerhed end normalt omkring beskæftigelsesudviklingen fra 2007 til 2008 som følge af omlægninger af indberetningerne til SKAT. Derudover skal beskæftigelsesudviklingen i 2008 ses i sammenhæng med strejkerne på det offentlige område i foråret 2008.

Tabel 3.5						
Ændring i den offentlige beskæftigelse, 2008-2010						
	2008		2009		2010	
	Dec.	Maj	Dec.	Maj	Dec.	Maj
Antal i 1.000 personer						
Offentlig beskæftigelse	-4,5 (1,0)	-8,7 (-3,2)	6,5 (1,0)	10,7 (5,2)	1,0	5,0

Anm.: Tallene i parentes angiver væksten i beskæftigelsen korrigeret for strejkerne i 2. kvartal 2008.

I 2009 skønnes *niveauet* for den offentlige beskæftigelse at være uændret i forholdt til decembervurderingen. Væksten i den offentlige beskæftigelse er således opjusteret med 4.200 personer i 2009 afledt af det lavere niveau for den offentlige beskæftigelse i 2008.

I 2010 skønnes en stigning i den offentlige beskæftigelse på 5.000 personer, hvilket er 4.000 flere end skønnet i december. Det skal blandt andet ses i sammenhæng med, at det som følge af konjunkturaufmatningen vurderes at blive lettere at rekruttere personer til ledige stillinger i den offentlige sektor.

Den offentlige beskæftigelse er øget med 4.000 personer fra 2001 til 2008, *jf. tabel 3.6*. Det viser de seneste tal fra nationalregnskabet opgjort ekskl. aktiverede ledige i offentlig virksomhedspraktik.

Tabel 3.6

Ændring i den offentlige beskæftigelse, 2002-2008

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	I alt 02-08
Antal i 1.000								
Nationalregnskabet, antal personer (ekskl. orlov)								
Inkl. aktiverede ledige i offentlig virksomhedspraktik	11,0	-7,7	-1,2	2,9	1,1	-3,4	-8,7	-6,0
Aktiverede ledige i offentlig virksomhedspraktik	-0,5	-4,5	-2,3	-0,9	-0,9	-0,6	-0,5	-10,0
Ekskl. aktiverede ledige i offentlig virksomhedspraktik	11,5	-3,2	1,0	3,8	2,0	-2,8	-8,2	4,0
ATR, antal personer (inkl. orlov)	9,3	-2,8	0,9	3,7	2,7	-3,2	-2,5	8,0
ATP-opgørelse (fuldtidspersoner)¹⁾	8,4	0,6	0,5	-2,0	0,1	0,2	-3,6	4,3
Stat	-0,3	-2,3	-2,5	0,1	1,9	-	-	-
Kommuner og amter	8,6	2,9	3,0	-1,7	-2,0	-	-	-
Sociale kasser og fonde	0,1	0,0	0,0	-0,4	0,2	-	-	-

1) Minimum 27 timer pr. uge. ekskl. aktiverede ledige i virksomhedspraktik. Danmarks Statistik korrigerer ikke for flytning af opgaver mellem sektorer. I 2005 og 2006 er sektorfordelingen påvirket af opgaveflytningen på skatte- og inddrivelsesområdet pr. 1/11 2005. Som følge af opgaveomlægninger i forbindelse med kommunalreformen foreligger der ikke en sektorfordelt opgørelse fra 2007.

Kilde: Danmarks Statistik samt egne beregninger og skøn.

Antallet af aktiverede ledige i offentlig virksomhedspraktik har været faldende i perioden og er reduceret med 10.000 personer fra 2001 til 2008. Opgjort inkl. aktiverede ledige i offentlig virksomhedspraktik faldt den offentlige beskæftigelse derfor med 6.000 personer fra 2001 til 2008 ifølge nationalregnskabet. Da antallet af aktiverede ledige i virksomhedspraktik blandt andet afspejler aktiveringsindsatsen, giver det et mere reelt billede at opgøre den offentlige beskæftigelsesudvikling ekskl. aktiverede ledige i offentlig virksomhedspraktik. Dertil kommer, at de andre beskæftigelsesstatistikker ikke omfatter aktiverede ledige i virksomhedspraktik.

Med afsæt i arbejdstidsregnskabet (ATR) er væksten i den offentlige beskæftigelse opgjort til 8.000 personer (inkl. orlov) fra 2001 til 2008 og er dermed noget højere end afspejlet i nationalregnskabet og den ATP-baserede beskæftigelsesindikator. Det skal blandt andet ses i sammenhæng med, at ATR opgøres inklusive personer på orlov. Samtidig bliver fravær i forbindelse med strejke ifølge Danmarks Statistik opgjort som orlov. Nationalregnskabstallene eksklusive orlov er således præget af strejkerne på det offentlige område i foråret 2008.

3.2 Finanspolitikken aktivitetsevirkning

Finanspolitikken umiddelbare virkning på den økonomiske aktivitet måles ved den ét-årige finanseffekt. En positiv finanseffekt indikerer, at finanspolitikken medvirker til at øge den økonomiske aktivitet, mens en negativ finanseffekt angiver en finanspolitisk afdæmpning af aktiviteten.

På baggrund af de offentlige budgetter for 2009 samt de iværksatte initiativer i forårets aftaler om grøn transportpolitik og *Forårspakke 2.0* skønnes finanspolitikken aktivitetsevirkning til 0,8 pct. af BNP i 2009, *jf. tabel 3.7*.

Tabel 3.7							
Finanseffekten, 2004-2010							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Aktivitetsevirkning, pct. af BNP							
Udgifter i alt	0,4	0,2	0,3	-0,1	-0,1	0,6	0,2
Indtægter i alt	0,4	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2	0,3
Finanseffekt i alt	0,8	0,3	0,4	-0,2	-0,2	0,8	0,5
SP-opsparing ¹⁾	0,1	-	-	-	-	0,3	-0,0

1) Påvirkning af den økonomiske aktivitet som følge af ændringer i ordningen for den Særlige Pensionsopsparing (SP).

I 2008 er finanseffekten nedjusteret i forhold til skønnet i december, hvilket primært skal ses i sammenhæng med, at Danmarks Statistiks foreløbige tal for 2008 viser en lavere offentlig udgiftsvækst i 2008, herunder offentlig beskæftigelsesvækst, end skønnet i december.

I forhold til decembervurderingen er skønnet for finanseffekten samtidigt opjusteret med 0,4 pct. af BNP i 2009. Det skyldes navnlig igangsættelse og fremrykning af nye investeringer på transportområdet samt investeringsinitiativer afledt af *Forårspakke 2.0*, herunder løft af de kommunale anlægsinvesteringer samt tilskudspuljen til private renoverings- og bygningsarbejder, *jf. også boks 3.2*.

Dertil kommer en aktivitetsevirkning fra udbetaling af SP-midler, der skønnes til knap 0,3 pct. af BNP i 2009. Med afsæt i en undersøgelse fra ATP er det således lagt til grund, at omkring 9 mia. kr. af SP-opsparingen udbetales med henblik på privat forbrug mv., heraf 7½ mia. kr. i 2009. Samlet set skønnes de diskretionære lempelser således at stimulere den økonomiske aktivitet med ca. 1,0 pct. af BNP i 2009.

Den økonomiske aktivitet skønnes stimuleret yderligere med 0,5 pct. af BNP i 2010 især som følge af skattenedsættelserne i medfør af *Forårspakke 2.0*. Herudover bygger den forudsatte finanspolitik i 2010 overordnet på 2015-planen. De konkrete finanspolitiske prioriteringer vil blive fastlagt i løbet af 2009 og eventuelt 2010.

Boks 3.2**Oversigt over forårets større politiske aftaler**

Med *Aftale om en kredittpakke* tilbyder staten penge- og realkreditinstitutterne statslige kapitalindskud med det formål at skabe luft i udlånspolitikken til at modvirke en kredittlemme. Der er tale om lån – såkaldt hybridkernekapital – der skal forrentes og tilbagebetales. Hvis penge- og realkreditinstitutterne udnytter deres lånemulighed fuldt ud, skønnes det samlede kapitalindskud fra staten at blive ca. 100 mia. kr. Renten på de statslige kapitalindskud vil blive fastsat individuelt for hvert penge- og realkreditinstitut. Det skønnes, at renten i gennemsnit bliver ca. 10 pct. årligt. Der etableres desuden en ny eksportlåneordning under Eksport Kredit Fonden, der skal sikre finansiering af danske virksomheders eksportforretninger. Låneordningen, der er treårig, har en ramme på 20 mia. kr. Hertil kommer, at Eksport Kreditfonden har fået mulighed for at indgå genforsikringsaftaler på op til 10 mia. kr. om året med private kreditforsikringselskaber.

Aftale om en grøn transport politik indebærer igangsætning og fremrykning af nye investeringer på transportområder på samlet set 5 mia. kr. i 2009 og 2010 i forhold til finansloven for 2009. Aftalen omfatter blandt andet en række vejprojekter, anlæg af banestrækningen København-Ringsted, signalprojektet, hastighedsopgradering af Sydbanen, puljemidler til blandt andet bedre fremkommelighed for busser, medfinansiering af færgeinvesteringer i kommuner med småøer og ø-kommuner, mere cykeltrafik, fremme af gods på baner, støjbekæmpelse m.fl.

Forlængelse af kredittider for A-skat mv. og moms. Fristerne for indbetaling af A-skat mv. er fra februar løbende udskudt med 1 måned i et halvt år, hvorefter udskydelsen gradvist udfases frem til nytår. En tilsvarende forlængelse af kredittiden gælder for store virksomheders månedlige afregning af moms, mens momskredittiden for mindre virksomheder er udskudt i varierende omfang.

Aftale om Forårspakke 2.0 indebærer en omfattende skatteomlægning, som markant nedsætter skatten på arbejde, herunder skatten på den sidst tjente krone, og gør det dyrere at forbruge og producere varer, som er til skade for miljø, klima og sundhed. For skatten på arbejde gælder blandt andet, at mellemskatten afskaffes, mens bundskattesatsen sættes ned i 2010 og 2011, og indkomstgrænsen for topskat øges. Indfasning af skattereforment betyder, at skattenedsættelserne kommer hurtigt, mens finansieringen kommer gradvist.

Som led i *Forårspakke 2.0* er der desuden givet mulighed for, at den Særlige Pensionsopsparing kan hæves i perioden fra 1. juni 2009 til 31. december 2009. Ved udgangen af 2008 udgjorde de samlede SP-midler skønsmæssigt 48-49 mia. kr. Hvis SP-indestændet vælges udbetalt, betales 35 pct. i afgift af de første 15.000 kr. og 50 pct. af det resterende beløb.

Dertil kommer, at der med *Forårspakke 2.0* er etableret en pulje til renoverings- og bygningsarbejder i helårsbeboelse på 1,5 mia. kr., herunder til energibesparende foranstaltninger. Der ydes således et tilskud på 40 procent af arbejdslønnen inkl. moms, dog højst 15.000 kr. For visse energibesparende foranstaltninger, kan der derudover opnås et særligt materialetilskud på 20 procent af materialeprisen dog maksimalt 10.000 kr. Tilskuddene vil være skattefrie, og der fastsættes et minimumstilskud på 2.000 kr.

Endvidere giver *Aftale om kommunale anlægsinvesteringer* kommunerne mulighed for at igangsætte investeringer for mindst 2 mia. kr. i 2009, som søges målrettet de borgernære serviceområder.

3.3 Strukturel budgetsaldo

Saldoen på de offentlige finanser afhænger af konjunktursituationen. I perioder med høj økonomisk vækst stiger de offentlige indtægter fra skatter og afgifter således relativt meget, mens udgifterne til indkomstoverførsler har en tendens til at falde – primært som følge af faldende ledighed. Potentialet for en gunstig udvikling i den of-

fentlige saldo er derfor større i en højkonjunktur med faldende ledighed og stigende beskæftigelse end i en periode med stigende ledighed og faldende beskæftigelse.

Den *strukturelle budgetsaldo* opgøres som den faktiske offentlige saldo korrigeret for det positive eller negative bidrag fra konjunkturerne og angiver dermed stillingen på de offentlige finanser rensset for den givne konjunktursituation, *jf. Økonomisk Redegørelse*, maj 2009. Forskellen mellem den faktiske og den strukturelle saldo afhænger af, hvor mange ledige ressourcer der er i økonomien. Den strukturelle budgetsaldo er derfor blandt andet bestemt af finanspolitikkenes stramhedsgrad og den skønnede strukturelle ledighed.

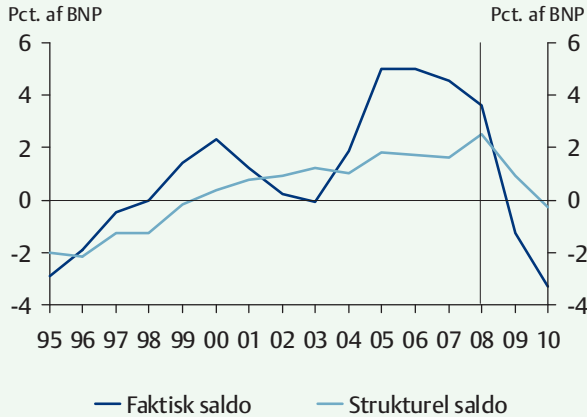
Udover bidrag fra konjunkturerne korrigeres der i beregningen af den strukturelle saldo også for indflydelsen af særlige forhold, som ikke er direkte knyttet til konjunkturudviklingen, men som kan have betydelig og varierende indflydelse på de offentlige finanser fra år til år. Det drejer sig især om pensionsafkastskatteprovenuet, der afhænger af udviklingen i aktie- og obligationskurserne, hvorfor provenuet kan fluktuere meget kraftigt, selskabsskatteprovenuet, herunder fra Nordsø-aktiviteterne, samt udviklingen i de offentlige drifts- og kapitaloverførsler.

Det beregnede strukturelle overskud skønnes til 2½ pct. af BNP i 2008 og knap 1 pct. af BNP i 2009, mens der er beregnet et strukturelt underskud på ¼ pct. af BNP i 2010, *jf. figur 3.2*. Reduktionen af den strukturelle offentlige saldo afspejler primært lempelsen af finanspolitikken i 2009 og 2010. I lyset af det kraftige omslag i BNP-vækst, beskæftigelse, virksomhedsindtjening samt aktiv- og oliepriser er beregningen af den strukturelle saldo mere usikker end normalt.

I 2015-planen fra 2007 indgår et målinterval for den strukturelle offentlige saldo, der tilsiger strukturelle overskud på mellem ¾ og 1¾ pct. af BNP frem mod 2010. Det strukturelle underskud i 2010 er mindre end målintervallet, hvilket især afspejler skattereformen.

Figur 3.2

Faktisk og strukturel budgetsaldo 1995-2010

I perioden 2004 til 2008 bidrager konjunkturerne og udviklingen på de finansielle markeder til, at de skønnede faktiske overskud er større end de strukturelle overskud. Det skyldes blandt andet de ekstraordinært store provenuer fra pensionsafkastskatten i 2004 og 2005 samt den gunstige konjunkturudvikling i 2006-2008, der midlertidigt skønnes at bidrage til en større faktisk saldo. Dertil kommer høje indtægter fra Nordsø-aktiviteterne i 2005-2008 afledt af olieprisudviklingen.

I 2009 og 2010 skønnes de strukturelle offentlige overskud at ligge over de forventede faktiske overskud. Det skal blandt andet ses i sammenhæng med vigende konjunkturer, og at indtægterne fra pensionsafkastskatten ventes at ligge under det beregnede normalniveau. De finanspolitiske lempelser reducerer såvel den faktiske som den strukturelle saldo.

Fra 2002 til 2009 skønnes den strukturelle saldo at falde med $1\frac{1}{4}$ pct.-enhed, *jf. tabel 3.8*.

Finanspolitikken bidrager isoleret set til en reduktion af det strukturelle overskud på 4,1 pct.-enheder af BNP i perioden, herunder som følge af væksten i det offentlige forbrug samt skattenedsættelserne som led i *Forårspakken* fra 2004 og skatteaftalen fra 2007. Dertil kommer indfasningen af *Forårspakke 2.0* samt aftalen om en grøn transportpolitik.

Tabel 3.8
Den strukturelle budgetsaldo (pct. af BNP), 2002-2010

Strukturel saldo (korrigeret for SP-indbetalinger)		Ændring som følge af							
Ni- veau	Årlig ændr.	Finans- politik ¹⁾	Pensions- afkastskat	Netto- rente- udgifter	Nordsø- indtæg- ter	Speci- elle- poster ²⁾	Efter- spørg- sel ³⁾	Andre for- hold	
2002	0,9								
2003	1,2	0,3	0,1	0,0	0,3	0,2	0,0	0,1	-0,5
2004	1,0	-0,2	-1,3	0,0	0,3	0,2	0,0	0,4	0,3
2005	1,8	0,8	-0,3	0,1	0,3	0,1	0,0	0,2	0,6
2006	1,7	-0,1	-0,5	0,1	0,2	0,1	-0,1	0,2	-0,2
2007	1,6	-0,1	0,4	0,0	0,2	0,1	-0,1	0,2	-0,8
2008	2,5	0,9	-0,1	0,0	0,1	0,0	-0,1	0,2	0,8
2009	0,9	-1,6	-1,5	-0,1	0,1	-0,1	-0,1	0,3	0,0
2010	-0,3	-1,2	-0,9	0,0	0,1	-0,2	0,0	0,3	-0,6
I alt	-1,2	-4,1	0,1	1,6	0,4	-0,4	1,9	-0,4	

1) Bidraget fra finanspolitikken afviger som følge af metodeforskelle fra finanseffekten.
2) De specielle poster indeholder blandt andet diverse drifts- og kapitaloverførsler (netto), herunder blandt andet offentlige overførsler til udlandet.
3) Strukturelle virkninger for de offentlige finanser af ændringer i efterspørgselssammensætningen, der navnlig følger af forskelle i den indirekte beskatning.
Kilde: *Økonomiske Redegørelse*, maj 2009.

Faldende nettorenteudgifter bidrager omvendt til at forbedre den strukturelle saldo med 1,6 pct.-enheder af BNP i perioden 2002 til 2010. Hertil kommer, at efterspørgselssammensætningen navnlig i 2004, der er karakteriseret ved en relativt høj vækst i det private forbrug, har medført et større afgiftsindhold i den samlede efterspørgsel, end hvis fremgangen havde været mere ligeligt fordelt på privatforbrug, investeringer og eksport. I opgørelsen af den strukturelle saldo bidrager dette skift til at styrke den strukturelle saldo med 1,9 pct.-enheder af BNP siden 2002.

4. English Summary

The Danish economy is affected by the international financial crisis and the following weak cyclical conditions, *cf. Economic Survey*, May 2009. The unemployment is rising and the general government finances are weakened.

The previous years' surpluses on the general government budget balance are now expected to turn into deficits at DKK 22½bn in 2009 (-1.3 per cent of GDP) and DKK 60 bn in 2010 (-3.3 per cent of GDP). Also the central government finances are estimated to decline. The projections of the balance on the current, investment and lending account (the CIL-account) and the central government net balance show deficits in 2009.

Compared to the December projections the government finances are weakened in 2009 and 2010 which primarily reflects lower revenues from taxes and duties as well as higher unemployment expenses.

From 2007 to 2010, the general government finances is estimated to decline by DKK 135bn corresponding to 7¾ per cent of GDP. The considerable shift reflects that the Danish government finances are highly sensitive towards cyclical conditions, the financial markets and the oil prices. At the same time the general government finances are weakened by discretionary fiscal policy measures including lower tax revenues in 2010 following the personal income tax cuts etc. in the *Spring package 2.0*.

4.1 General government finances

The estimates for the general government finances in 2009 and 2010 are based on short term projections for the Danish economy, *cf. Economic Survey*, May 2009.

Furthermore, the estimates are based on the central government budget for 2009, an updated status for the central government spending in 2009 and the local government budgets for 2009. For both 2009 and 2010 the estimates are also based on the political agreements on infrastructure investments, municipal investments in 2009, and the *Spring package 2.0*. Furthermore, the estimate for 2010 relies on technical assumptions and the 2015-plan, as the fiscal policy priorities for 2010 will be determined later.

According to preliminary data from Statistics Denmark the general government surplus amounted to DKK 63¼bn in 2008, *cf. table 4.1*, which is DKK 11bn. higher than the estimate in the December projection. This primarily reflects increased revenues from pension yield taxation and personal taxes, *cf. Annex 1*.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
DKK bn, current prices								
December 2008	-1.4	27.3	77.1	81.5	75.1	52.2	-0.3	-22.9
May 2009	-1.4	27.3	77.1	81.5	75.1	63.2	-22.5	-60.1
- Central government	-1.7	27.6	81.8	88.6	78.6	70.3	-	-
- Local governments	0.1	-0.4	-5.1	-7.4	-3.4	-7.1	-	-
- Social funds	0.2	0.2	0.4	0.3	0.0	0.0	-	-
May 2009 (per cent of GDP)	-0.1	1.9	5.0	5.0	4.5	3.6	-1.3	-3.3
Note: The specification of the central and local government budget balances do not fully reflect that the central government through transfers to local governments bears the risk of fluctuations in expenditures and revenues due to the business cycles.								

For the first time since 2003 deficits on the general government budget balance are estimated for 2009 and 2010. The deficits of DKK 22½bn in 2009 and DKK 60bn in 2010 are projected, which corresponds to -1.3 per cent of GDP in 2009 and -3.3 per cent of GDP in 2010. The estimated deficits reflect the weak cyclical conditions as well as the discretionary fiscal policy, including tax cuts and increased public investments.

Compared to the December projection the general government surplus has been revised up by DKK 11bn in 2008, but adjusted downwards by DKK 22¼bn in 2009 and DKK 37¼bn in 2010, *cf. table 4.2*.

The upward revision in 2008 is due to higher income from pension yield taxation and personal income taxes. The downward revisions in 2009 and 2010 are mainly due to increased expenses on income transfers, lower revenues from vehicle registration tax and VAT. In 2010 considerably lower revenues from personal taxes are estimated in light of the agreed tax cuts in the *Spring package 2.0*.

Table 4.2**Revision of the general government budget balance from December to May**

	2008	2009	2010
DKK bn, current prices			
North Sea oil and gas exploration activities	1.1	-1.5	1.3
Corporate taxes excluding North Sea oil and gas exploration activities	0.0	-2.1	-1.7
Pension yield taxation	6.1	5.0	3.1
Personal taxes etc. and labour market contributions	6.1	3.0	-22.0
Value Added Tax	-0.9	-5.7	-3.4
Vehicle registration tax	-2.6	-5.3	-2.1
Other taxes and duties	0.4	-1.3	2.6
Public consumption expenditures	-1.0	0.0	1.1
Public investment expenditures	0.7	-3.3	-2.8
Income transfers	-0.7	-6.7	-12.7
Subsidies	-0.3	1.1	2.2
Net interest expenditures and dividends	0.9	-3.5	-4.1
Other expenditures and revenues	1.1	-1.8	1.3
Total revision of general government budget balance	11.0	-22.2	-37.2

Note: Negative numbers imply reductions of the surplus due to reduced revenues or increased expenditures, and positive numbers imply increases in the surplus due to increased revenues or decreased expenditures.

The revenues from the North Sea activities have been downward adjusted by DKK 1½bn in 2009, but upward adjusted by approx. DKK 1¼bn in 2010 compared to the projection in December. The adjustments are mainly due to adjustments of the oil price of -6 per cent in 2009 and 12 per cent in 2010.

The corporate tax revenues excluding the North Sea activities are adjusted downwards by approx. DKK 2bn in 2009 and DKK 1¾bn in 2010. The downward adjustments are to be seen in connection with lower earnings in the financial sector.

The revenues from the pension yield taxation have been upward adjusted by DKK 5bn in 2009 and approx. DKK 3bn in 2010 primarily due to an estimated reduction of losses in 2008 that are deductible the following years.

Higher revenues from personal taxes etc. and labour market contributions are expected in 2009 which among other things is due to increased tax revenues from withdrawal from the special pension scheme (SP). In 2010, the estimated downward adjustment by DKK 22bn primarily reflects the agreed tax cuts in the Spring package 2.0.

The downward adjustments of the revenues from the VAT by DKK 5¾bn in 2009 and DKK 3½bn in 2010 are due to downward adjustments of expected private consumption, including car purchases. In addition, revenues from the vehicle registration tax are downward adjusted by DKK 5¼bn in 2009 and DKK 2bn in 2010.

Compared with the December projection lower revenues on *other taxes and duties* of about DKK 1¼bn are expected in 2009, where higher revenues of about DKK 2½bn are expected in 2010. In 2009 the adjustment primarily reflects lower revenues from excise duties as the production and the private consumption decreases, while the estimate in 2010 follows the discretionary increases of duties agreed in the *Spring package 2.0*.

Public consumption expenditures are unchanged in 2009 compared to the December projection, but have been downward adjusted by approx. DKK 1bn in 2010 mainly due to an expected lower public sector wage increase. The public sector wage increase depends on the private sector wage increase, which has been downward adjusted.

Higher *public investment* expenditure of DKK 3¼bn in 2009 and DKK 2¾bn in 2010 is expected due to the agreements on infrastructure investments and municipal investments in 2009.

The expenditures for *income transfers* have been upward adjusted by DKK 6¾bn in 2009 and DKK 12¾bn in 2010. The upward adjustments are primarily due to the expected increase in unemployment compared to the December projection.

The *subsidies* have been downward adjusted by approx. DKK 1bn in 2009 and DKK 2¼bn in 2010 primarily due to a technical correction of the investments in railways. Higher subsidies of DKK 1.5bn are expected in 2009 from the agreed repair and maintenance scheme for private households.

The estimated *net interest expenditures and dividends* are upward adjusted by DKK 3½bn in 2009 and approx. DKK 4bn in 2010, which among other things is due to lower interest revenues in light of lower monetary-policy interest rates.

The expenditure burden, i.e. the ratio of government expenditure to GDP, is estimated to 54.8 per cent of GDP in 2010, which reflects an increase of 4 percentage points from 2008, *cf. table 4.3*. The increase is primarily due to an increase in public consumption in per cent of GDP and a higher public investment to GDP ratio, *cf. Annex 2*.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Diff. 2003- 2010
Per cent of GDP									
Expenditure burden ¹⁾	54.2	53.7	51.9	50.7	50.0	50.8	53.4	54.8	0.6
Tax burden	48.1	49.2	51.0	49.8	48.8	48.5	46.6	45.9	-2.2
Revenue burden ¹⁾	54.1	55.6	56.9	55.7	54.5	54.4	52.1	51.4	-2.6
1) The specification of total public expenditures and revenues deviates from the specification from Statistics Denmark. Total public expenditures reflect public consumption, which includes revenues from sales and calculated depreciation expenditure, and total revenues include calculated depreciation. The specification of public expenditure from Statistics Denmark does not include public sales, which are included in total revenues, and calculated depreciation is not included in public expenditures and revenues in the specification from Statistics Denmark. Thus, the expenditure and revenue burden differ from the ascertained burdens based on the specifications according to Statistics Denmark.									

The tax burden, i.e. the ratio of aggregate tax revenues to GDP, is estimated to decrease by 2.6 percentage points from 2008 to 2010. The decreasing tax burden reflects among other things the reduction of personal income taxes to GDP due to the tax freeze and the tax cuts in 2008-2009 and in 2010 due to the *Spring package 2.0*.

The revenue burden, i.e. the ratio of general government revenues to GDP, is expected to decrease by 3 percentage points from 2008 to 2010 primarily due to the reduced tax burden and lower revenues to GDP.

Detailed information about the expenditure, tax and revenue burden can be found in *Annex 2*.

4.2 Fiscal stance

The *fiscal effect* is an indicator of the fiscal policy stance. The fiscal effect measures the impact of fiscal policy changes on economic activity – measured by the estimated impact on GDP.

Based on the revised estimates for the general government finances including the agreements on infrastructure investments and the *Spring Package 2.0* the fiscal effect is estimated to 0.8 per cent of GDP in 2009, cf. *table 4.4*.

Table 4.4							
Fiscal effect, 2004-2010							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Per cent of GDP							
Expenditures	0.4	0.2	0.3	-0.1	-0.1	0.6	0.2
Revenues	0.4	0.1	0.1	0.0	0.0	0.2	0.3
Fiscal effect	0.8	0.3	0.4	-0.2	-0.2	0.8	0.5
Special Pension scheme (SP)	0.1	-	-	-	-	0.3	-0.0

Compared with the December projection the fiscal effect has been upward adjusted by 0.4 per cent of GDP in 2009. This is mainly due to increased investment in infrastructure in the municipalities and higher subsidies in light of the repair and maintenance scheme.

Furthermore, the withdrawal of special pension (SP) funds is estimated to stimulate activity corresponding to 0.3 per cent of GDP in 2009. Based on a survey spending on private consumption and investments from withdrawals of SP funds are estimated to DKK 7½bn in 2009 and 1½bn in 2010.

The economic activity is estimated to be further stimulated by 0.5 per cent of GDP in 2010 primarily due to the agreed tax cuts in the *Spring package 2.0*.

Detailed information about the political agreements entered in the spring 2009 can be found in *box 4.1*.

Box 4.1**Overview of larger political agreements entered in the spring 2009**

With the political agreement of a *Credit package* the central government offers injections to the banks and mortgage credit institutions to secure the lending policy and avoid credit shortage. The injections is offered as loans – the so-called tier 1 hybrid capital – which are imposed to interest rate payments and has to be paid back. The Credit package makes available up to DKK 100bn to banks and mortgage credit institutions. The interest rates will be laid down individually for each bank and mortgage credit institution, but is estimated to 0 per cent per anno on average. Furthermore, the agreement establishes a scheme for export loans through *Eksport Kredit Fonden* to secure the Danish export businesses. The scheme runs for three years and make available up to DKK 20bn. By the agreement it is also possible for *Eksport Kredit Fonden* to make reinsurance agreement with private insurance companies that amounts up to DKK 10bn per year.

The agreement on *infrastructure investments* implies investment of additional DKK 5bn in 2009 and 2010 compared to the central government budget for 2009. The agreement includes several road projects as well as different kinds of improvement and modernization of public transportation and ferry services to small islands. Furthermore, the agreement includes investments to encourage bicycle traffic and transportation of goods by railways and investments in noise abatement.

Extending the credit for companies' payment of withheld income taxes, social contributions and VAT. From February 2009 and half a year forward the credit on companies' payments has been extended by one month. Here after the credit extension is gradually reduced until new year.

The agreement of the *Spring package 2.0* includes lower income taxes, lower marginal tax rates and higher taxes and duties on consumption and production that potentially harm the environment and health. For income taxes is included abolishment of the middle-bracket income tax, lower bottom-bracket taxes in 2009 and 2010, and the limit for top-bracket income tax is increased. In view of the weak cyclical conditions the tax reform is constructed so as the tax cuts are implemented quickly while the financing of the reform will be implemented gradually over several years.

The *Spring package 2.0* makes also allows withdrawal of the special pension scheme (SP) in the period between 1st of June and 31st of December 2009. Ultimo 2008 the total SP consisted of estimated DKK 48-49bn. When the individual SP-amount is paid out a duty of 35 per cent of the first DKK 15,000 is imposed and of the rest of the amount is a duty of 50 per cent imposed.

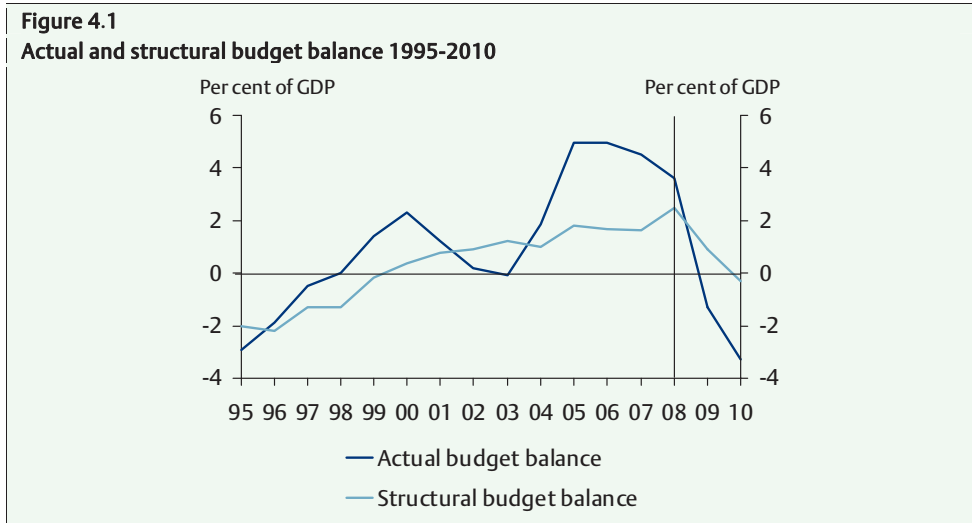
Furthermore, the *Spring package 2.0* includes a repair and maintenance scheme of DKK 1.5bn to support individual households investment and renovation of homes, including energy saving investments. The scheme offers subsidies of 40 per cent of labour expenses with a maximum amount of DKK 15,000. For energy saving investments the fund also offer subsidies of 20 per cent of the material expenses with a maximum amount of DKK 10,000.

The agreement on *increased investment in construction by municipalities* allows a further increase of municipalities' investments by DKK 2bn in 2009. The agreement consists of frontloading of investments to 2009 and new loan facilities. Investments are to be focused on public services such as day care, primary schools and care for the elderly.

4.3 Structural budget balance

The structural balance is the general government budget balance adjusted for the estimated impact on the budget from the cyclical position of the economy and some special factors. Thus, the structural balance is determined mainly by fiscal policy and structural changes in the economy, including changes in the structural rate of unemployment and the underlying growth of the labour force.

The structural budget balance is estimated at 2½ per cent of GDP in 2008 and approx. 1 per cent of GDP in 2009. For 2010 a deficit of ¼ per cent of GDP is estimated on the structural budget balance, cf. figure 4.1. The reduction in the structural budget balance from 2008 to 2010 is primarily due to the discretionary financial policy including agreed tax cuts in the *Spring package 2.0*. The uncertainty connected with the estimate of the structural budget balance is bigger than usual due to the major reductions in GDP, rising unemployment, changes in oil prices, etc.

In the years 2004-2008 actual general budget surpluses have been larger than the estimated structural budget balance surpluses. This primarily reflects extraordinarily large revenues from the pension yield taxation in 2004 and 2005, the strong cyclical position of the economy in 2006-2008 and high revenues from North Sea oil and gas activities in 2005-2008.

In 2009 and 2010 the structural budget balance is estimated to exceed the general budget balance, which in part owes to declining cyclical conditions and estimated pension yield taxation revenues below the estimated normal level.

The structural budget balance is estimated to decline by 2¾ percentage points from 2008 to 2010, cf. table 4.5.

Table 4.5
Structural budget balance (per cent of GDP), 2002-2010

Structural Balance (corrected for SP)		Change due to							
Level	Yearly change	Fiscal policy ¹⁾	Pension yield taxation	Net interest	North Sea oil and gas	Special items ²⁾	Demand ³⁾	Other	
2002	0.9								
2003	1.2	0.3	0.1	0.0	0.3	0.2	0.0	0.1	-0.5
2004	1.0	-0.2	-1.3	0.0	0.3	0.2	0.0	0.4	0.3
2005	1.8	0.8	-0.3	0.1	0.3	0.1	0.0	0.2	0.6
2006	1.7	-0.1	-0.5	0.1	0.2	0.1	-0.1	0.2	-0.2
2007	1.6	-0.1	0.4	0.0	0.2	0.1	-0.1	0.2	-0.8
2008	2.5	0.9	-0.1	0.0	0.1	0.0	-0.1	0.2	0.8
2009	0.9	-1.6	-1.5	-0.1	0.1	-0.1	-0.1	0.3	0.0
2010	-0.3	-1.2	-0.9	0.0	0.1	-0.2	0.0	0.3	-0.6
Total		-1.2	-4.1	0.1	1.6	0.4	-0.4	1.9	-0.4

1) Due to different methods of calculation the fiscal policy effects differ from the effects used in the calculation of the fiscal effect.
2) Special items include among other things various net current and capital transfers.
3) Changes in the demand influence the structural budget balance due to changes in revenue from the indirect taxes among other things.

4.4 Central government finances

The final account for the central government for 2008 reflects a surplus on the current, investment and lending account, i.e. the CIL-account¹, of DKK 72¼bn or 4.2 per cent of GDP, *cf. table 4.6*. The surplus is approx. DKK 13bn higher than estimated in December due to higher revenues than expected from personal taxes and pension yield taxation.

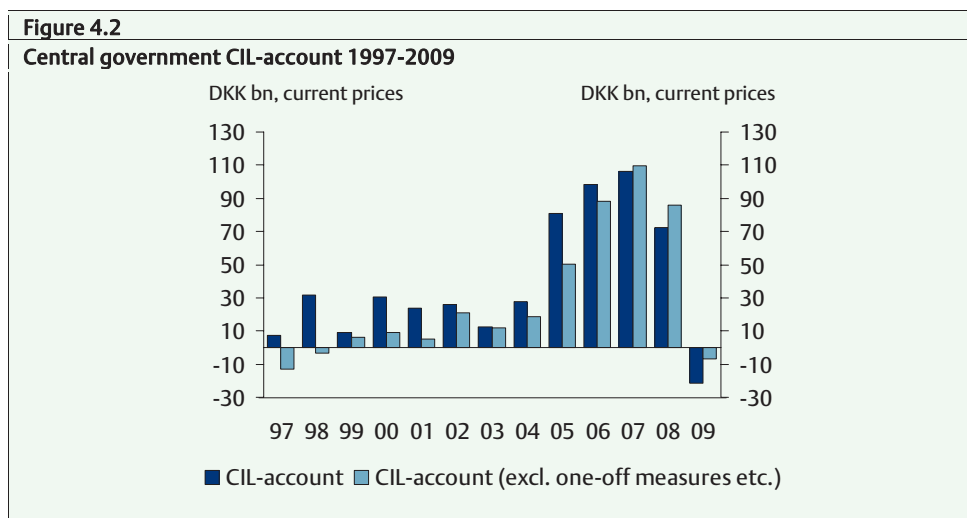
¹ The CIL-account differs from the central government balance in the national accounts with respect to the accruals concept (e.g. taxes), the treatment of financial transactions etc. In addition, some institutions that are part of the central government accounts are not considered part of the central government sector in the national accounts, and some institutions that are not part of the central government accounts are considered part of the central government sector.

	2008			2009		
	December	Final	Diff.	December (budget)	May	Diff.
DKK bn, current prices						
Total revenues	630.3	639.4	9.1	621.6	606.4	-15.2
Total expenditures	571.2	567.2	-4.0	617.1	627.9	10.8
CIL-account	59.1	72.3	13.1	4.6	-21.5	-26.1
CIL-account (per cent of GDP)	3.4	4.2	0.8	0.3	-1.2	-1.5

The CIL-account is sensitive to the cyclical conditions including changes in private consumption, unemployment and fluctuations in financial markets. After a period of high CIL-account surpluses a significant deficit is estimated in 2009.

The CIL-account for 2009 is estimated at DKK -21½bn, which corresponds to 1.2 per cent of GDP. The estimate in 2009 is revised downwards by approx. DKK 26bn since the December projection mainly due to higher unemployment expenditures and lower tax revenues following the weak cyclical conditions.

The CIL-account is to a varying degree affected by one-off measures from year to year, *cf. figure 4.2*.

Excluding one-off measures the CIL-account surplus is estimated at approx. DKK 85¾bn in 2008 while a deficit is estimated at DKK 6½bn in 2009. In both years the corrected CIL-account is higher than the actual CIL-account. This is mainly due to lower revenues from pension yield taxation than in years with normal yields.

4.5 Central government financing requirement and debt

Central government debt measured as a percentage of GDP is estimated to increase by 4.8 percentage points from 2008 to 2009, *cf. table 4.7*. Hence central government debt is estimated to increase for the first time since 2002.

Between 2001 and 2009 the total decrease in central government debt is estimated at 22.3 percentage points of GDP. Corrected for relending in relation to the financial crises the decrease from 2001 to 2009 is estimated at 26 percentage points.

Measured in nominal terms the central government debt is estimated to increase from DKK 196¹/₄bn in 2008 to DKK 282³/₄bn in 2009 corresponding to DKK 86¹/₂bn. The estimated increase in debt is mainly due to estimated increases in lending in relation to the financial crisis as well as the projected deficit on the CIL-account.

	2001	2007	2008	2009	Diff. 2001- 09
End of year, nominal value					
Central government debt, DKK bn	514.1	246.4	196.2	282.7	-231.4
Relending to infrastructure entities etc. ¹⁾	5.8	26.4	28.4	30.1	24.3
Relending related to the financial crisis ²⁾	-	-	4.4	63.6	63.6
Central government debt, per cent of GDP	38.5	14.6	11.3	16.1	-22.3
Central government debt, adjusted for relending to infrastructure entities etc., per cent of GDP	38.1	13.0	9.6	14.4	-23.6
Central government debt, adjusted for relending related to the financial crisis, per cent of GDP	38.5	14.6	11.0	12.5	-26.0
1)	Relending to Udviklingsselskabet By og Havn I/S, A/S Storebælt and A/S Øresund.				
2)	Relending to Iceland, <i>the Credit Package</i> , Eksport Kredit Fonden and Finansielt Stabilitet A/S.				

In 2008 the increase in liquidity, measured as the net balance, is estimated at DKK 48¹/₄bn, *cf. table 4.8*.

The net balance is estimated to DKK -85³/₄bn in 2009 and is thereby adjusted downwards by approx. DKK 86bn compared to the December projection. The downward adjustment follows from deficit on the CIL-account and expected higher lending in relation to the financial crisis including injections through *the Credit package* and relending to *Finansielt Stabilitet A/S*, Iceland, and export loans through *Eksport Kredit Fonden*. Since the budget in December the relending in 2009 is adjusted up by approx. DKK 62bn.

	2008		2009	
	December	Final	December (budget)	May
DKK bn				
CIL-account	59.1	72.3	4.6	-21.5
Total relending ¹⁾	-15.5	-13.5	-4.7	-66.8
Differences between posted revenues and expenditures and cash flow	-4.7	-10.4	0.3	2.5
Net financing requirement (-net balance)	-39.0	-48.3	-0.2	85.8
1) Including relending to infrastructure entities, Iceland, <i>the Credit Package</i> , Eksport Kredit Fonden and Finansiell Stabilitet A/S.				

The central government gross financing requirement was DKK 14½bn in 2008, cf. table 4.9. The borrowing requirement was DKK 180½bn in 2008.

For 2009 the central government gross financial requirement is estimated to DKK 179¾bn while the borrowing requirement is estimated at approx. DKK 119bn. Compared to the projection in December the requirement has doubled. The increase in the requirement is primarily due to higher net financing requirement and lower reductions of the central government's account in Danmarks Nationalbank. The two effects more than outweigh the lower redemption of central government debt.

	2008		2009	
	December	Final	December (budget)	May
DKK bn				
Net financing requirement (-net balance)	-39.0	-48.3	-0.2	85.8
- Redemption of central government debt ¹⁾	74.5	62.7	131.9	93.9
Gross financing requirement	35.5	14.4	131.7	179.7
- Payments from/to the central government in currency swaps	6.4	5.6	7.7	11.1
- Reductions of the central government's account in Danmarks Nationalbank	-122.5	-171.8	63.7	49.7
Borrowing requirement²⁾	151.6	180.6	60.4	118.9
1) Long term debt, i.e. debt with initial maturities that are longer than 1 year incl. payments from the central government in currency-swaps.				
2) Domestic and foreign borrowing requirements.				

Annex 1

Table 1									
General government finances, 2008-2010									
	2008			2009			2010		
	Dec.	May	Diff.	Dec.	May	Diff.	Dec.	May	Diff.
DKK bn, current prices									
Public consumption	460.2	461.2	1.0	485.9	485.9	0.0	505.0	503.9	-1.1
Income transfers	262.6	263.3	0.7	275.1	281.8	6.7	292.6	305.2	12.7
Investment	31.8	31.1	-0.7	32.9	36.2	3.3	34.9	37.7	2.8
Interest expenditure	29.8	31.5	1.8	35.4	36.6	1.2	34.7	39.6	5.0
Subsidies	38.8	39.1	0.3	42.0	40.9	-1.1	43.5	41.3	-2.2
Other expenditures ¹⁾	58.5	57.7	-0.8	51.7	54.0	2.3	67.5	63.7	-3.8
Total expenditure	881.7	883.9	2.2	923.0	935.5	12.5	978.2	991.5	13.3
Personal income taxes ²⁾	369.8	375.2	5.4	364.9	368.7	3.8	374.6	354.7	-19.9
Labour market Contributions	79.9	80.7	0.8	82.5	81.6	-0.8	84.3	82.3	-2.1
Corporate taxes	58.4	58.3	0.0	43.8	40.7	-3.1	48.1	47.3	-0.8
Pension yield taxation	0.1	6.2	6.1	1.6	6.6	5.0	10.6	13.7	3.1
VAT	181.3	180.4	-0.9	185.3	179.5	-5.7	189.7	186.2	-3.4
Vehicle registration tax	22.2	19.6	-2.6	21.3	16.0	-5.3	20.2	18.1	-2.1
Other duties	102.1	102.7	0.6	102.7	101.3	-1.4	104.8	107.6	2.9
Other taxes ³⁾	17.3	17.3	0.0	17.9	17.9	0.0	18.2	18.0	-0.2
Interest revenues	24.7	27.3	2.6	27.4	25.1	-2.3	27.6	28.4	0.8
Gross operating surplus	30.4	31.9	1.5	31.0	32.2	1.1	31.8	32.9	1.2
Other revenues ⁴⁾	47.7	47.4	-0.3	44.4	43.4	-1.0	45.5	42.1	-3.4
Total revenue	933.9	947.1	13.2	922.7	913.0	-9.7	955.2	931.3	-23.9
General government budget balance	52.2	63.2	11.0	-0.3	-22.5	-22.2	-22.9	-60.1	-37.2
Net interest Expenditure	5.1	4.2	-0.9	8.0	11.5	3.5	7.1	11.2	4.1
General government primary balance⁵⁾	57.2	67.4	10.1	7.7	-11.0	-18.7	-15.9	-48.9	-33.1

Note: The specification of total public expenditures and revenues deviates from the specification from Statistics Denmark. Total public expenditures reflect public consumption, which includes revenues from sales and calculated depreciation expenditure, and total revenues include calculated depreciation. The specification of public expenditure from Statistics Denmark does not include public sales, which are included in total revenues, and calculated depreciation is not included in public expenditures and revenues in the specification from Statistics Denmark.

- 1) Other expenditures include capital transfers, transfers to the Faroe Islands and Greenland and Danish EU-contributions.
- 2) Personal income taxes include withholding taxes, tax on imputed income from owner occupied dwellings, specific taxes from households, tax on estates of deceased persons and other personal taxes.
- 3) Other taxes include social security contributions (labour market supplementary pension scheme contributions, unemployment insurance contributions and early retirement contributions).
- 4) Other revenues include profits from public enterprises, current and capital transfers from other domestic sectors and EU, and imputed (calculated) revenues such as contributions to civil servants' earned pension.
- 5) The general government primary balance states the balance of the general government finances before net interest expenditures.

Annex 2

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Diff. 2003- 2010
Per cent of GDP									
Public consumption	26.5	26.5	26.0	25.9	26.0	26.5	27.8	27.8	1.3
Income transfers	17.4	17.1	16.5	15.6	15.3	15.1	16.1	16.9	-0.5
Investment	1.6	1.8	1.8	2.0	1.7	1.8	2.1	2.1	0.5
Interest expenditure	3.4	3.1	2.6	2.2	2.0	1.8	2.1	2.2	-1.2
Other expenditure	5.2	5.2	5.0	5.0	5.0	5.6	5.4	5.8	0.6
Expenditure burden¹⁾	54.2	53.7	51.9	50.7	50.0	50.8	53.4	54.8	0.6
Personal income taxes	21.8	21.2	21.2	21.1	21.4	21.6	21.1	19.6	-2.2
Labour market									
Contributions	4.4	4.4	4.4	4.4	4.5	4.6	4.7	4.5	0.1
Pension yield taxation	0.4	1.6	2.4	0.8	0.3	0.4	0.4	0.8	0.3
Corporate taxes	2.9	3.2	3.9	4.4	3.6	3.4	2.3	2.6	-0.3
Value added tax	9.6	9.8	10.1	10.3	10.4	10.4	10.3	10.3	0.6
Other duties	7.8	7.8	7.9	7.8	7.6	7.3	6.9	7.2	-0.6
Other taxes	1.2	1.2	1.1	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	-0.2
Tax burden	48.1	49.2	51.0	49.8	48.8	48.5	46.6	45.9	-2.2
Interest revenue	1.5	1.5	1.3	1.3	1.4	1.6	1.4	1.6	0.1
Other non-tax revenue	4.6	5.1	4.8	4.8	4.5	4.6	4.3	4.1	-0.5
Tariffs etc. to the EU	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	0.0
Revenue burden¹⁾	54.1	55.6	56.9	55.7	54.5	54.4	52.1	51.4	-2.6

1) The specification of total public expenditures and revenues deviates from the specification from Statistics Denmark. Total public expenditures reflect public consumption which includes revenues from sales and calculated depreciation expenditure and total revenues include calculated depreciation. The specification of public expenditure from Statistics Denmark does not include public sales which are included in total revenues and calculated depreciation is not included in public expenditures and revenues in the specification from Statistics Denmark. Thus the expenditure and revenue burden differ from the ascertained burdens based on the specifications according to Statistics Denmark.

Bilag 1

Bilag 1	
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2009	
Mia. kr. (årets priser)	
Fremrykning af selskabsskat, a conto-ordning	8,9
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-0,3
Korrektion vedr. afregning i 1999 af indkomstskat til kommunerne for 1997	0,1
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1995	-2,4
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	0,2
Afregning af feriepenge	4,7
Feriefondens renteindtægter	0,1
Fremrykning af kildeskatteafregning	8,8
Aktiesalg, EKR Kreditforsikring	0,3
Etablering af Statens Ejendomsselskab	0,2
1997 i alt	20,7
Fremrykning af selskabs-, fonds- og kulbrintebeskatningen	1,6
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-1,2
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1996	-1,3
Korrektion vedr. afregning i 2000 af indkomstskat til kommunerne for 1998	0,1
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	1,0
Scandlines	0,5
Salg af aktier i TeleDanmark	30,9
Omlægning af statslige aktiver	1,9
Harmoniseret afregning af lønsumsafgift	0,7
Betalingsregler for elafgift (inkl. momseffekt)	0,5
1998 i alt	34,7
Fremrykning af selskabs-, fonds- og kulbrintebeskatningen	5,2
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-1,9
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1997	-0,1
Korrektion vedr. afregning i 2001 af indkomstskat til kommunerne for 1999	0,1
Korrektion vedr. afregning i 2001 af kapitalpensionsafgift til kommunerne for 1999	-0,3
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	0,2
Aftale med Naturgas Syd og DONG	-1,4
Kapitalindsud i COMBUS	-0,3
Acontoindbetaling vedr. Dansk Tipstjeneste	0,7
Salg af statslige aktiver	1,3
Pinsepakken	-0,7
1999 i alt	2,9

Bilag 1	
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2009	
Mia. kr. (årets priser)	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	2,7
Selskabsskat	-3,4
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	1,9
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1998	1,3
Korrektion vedr. afregning i 2002 af personskat mv. til kommunerne for 2000	2,8
Korrektion vedr. afregning i 2002 af kapitalpensionsafgift til kommunerne for 2000	0,8
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-0,9
Pinsepakken	0,8
Overdragelse af statshavne	-0,7
Kapitaludtræk fra Post Danmark	0,3
Ekstraordinær indfrielse af saneringslån (Københavns kommune)	0,5
Ekstraordinært udbytte fra PostDanmark og DSB	0,2
Frivillige indbetalinger af personskat	0,4
Opløsning af Dansk Eksportfinansieringsfond	0,2
Omlægning af kredittider for moms (inkl. afledt effekt på andre afgifter)	12,4
Omlægning af kredittider for vandafgiften	0,2
Afvikling af ejendomsselskabet TOR I/S	-1,0
Ændring af procentgodtgørelse	0,5
Kraftvarmeværkers efterbetaling	0,3
Overførsel fra Hypotekbankens reserver	1,0
Salg af aktier i Københavns Lufthavn	0,9
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,2
2000 i alt	21,5
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-11,8
Selskabsskat	7,9
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	0,7
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1999	-0,1
Afregning af kapitalpensionsafgift til kommunerne for indkomståret 1999	-0,3
Korrektion vedr. afregning i 2004 af personskat mv. til kommunerne for 2001	2,1
Korrektion vedr. afregning i 2003 af kapitalpensionsafgift til kommunerne for 2001	0,1
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-0,7
Ekstraordinært aktieudbytte fra DONG m.fl.	1,0
Stramning af momskredittider for store virksomheder	14,4
Afskaffelse af importmoms	-1,9
Omlægning af momskredittider for landbrug (inkl. afledt effekt på andre afgifter)	0,5
Stramning af kredittid for lønsumsafgift	0,3
Pinsepakken	1,1
Frivillige skatteindbetalinger	6,3
Fastfrysning af personfradrag/nedsættelse af A-kassekontingent	-1,2
Ekstraordinært bidrag til EU sfa. omlægning af kredittider for moms i 2000	-0,5
Overdragelse af statshavne	-0,1
Ændret beskatning af husdyrbesætninger	0,4
Naturgas Sjællands overgang til DONG	-0,2
UMTS-licenser – ekstraordinær indtægt i 2001 i forhold til den årlige indtægt 10 år frem	0,7
Indbetaling fra DTU m.fl. vedr. overgang til selveje	1,8
Tilbagebetaling af kantineoms	-0,3
Statens forsknings- og uddannelsesbygninger	-0,6
Afregning vedr. told og landbrugsafgifter til EU (refusion af opkrævningsomkostninger)	-0,4
2001 i alt	19,2

Bilag 1	
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2009	
Mia. kr. (årets priser)	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-12,6
Selskabsskat	3,2
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-1,8
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2000	-2,8
Afregning af kapitalpensionsafgift til kommunerne for indkomståret 2000	-0,8
Korrektion vedr. afregning i 2005 af personskat mv. til kommunerne for 2002	-0,2
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	1,1
Pinsepakke	0,8
Ekstraordinært bidrag til EU som følge af omlægning af kredittider for moms i 2001	-0,4
Fastfrysning af personfradrag/ned sættelse af A-kassekontingent	1,2
EU-formandskab	-0,8
Stramning af kredittider for A-skat og arbejdsmarkedsbidrag	14,8
Tilbagebetaling af kantineoms	-0,5
Omlægning af statslige aktiver	0,7
Konkurrenceevnepakke, lempelse af kredittid for mellemstore virksomheder	-1,5
Mindreforbrug som følge af reduktion af videreførte midler	0,5
Regeringsinitiativer i forbindelse med FL02 og 100-dages programmet	0,2
Ekstraordinært låneafdrag fra DONG	0,5
Mindreudgift vedr. tjenestemandspensioner	1,6
Statens forsknings- og uddannelsesbygninger	0,9
Afregning vedr. told og landbrugsafgifter til EU (refusion af opkrævningsomkostninger)	0,4
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,4
2002 i alt	4,7
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-5,9
Selskabsskat	7,5
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-6,0
Afregning af indkomstskat mv. til kommunerne for indkomståret 2000	-0,3
Afregning af kapitalpensionsafgift til kommunerne for indkomståret 2001	-0,1
Korrektion vedr. afregning i 2006 af personskat mv. til kommunerne for 2003	-2,1
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	1,8
Modregning af regeringsinitiativer i forbindelse med FL02 og 100-dages programmet	-0,2
Ekstraordinært udbytte fra DSB	0,2
Omlægning af statslige aktiver	1,0
En afregningskonto	3,5
DONG ekstraordinært afdrag af lån	0,4
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	0,3
Supplerende engangsydelse til folkepensionister	-0,4
Grænsehandel	-0,3
Medarbejderaktieordninger, jf. Coloplast-dommen	-1,0
Tabt landsretskendelse vedr. momsopgørelse fra selvejende institutioner	-0,1
Tilbagebetaling af kantineoms	-0,1
Tilkendt erstatning i Wanadoo-sagen	0,1
Ejendomssalg på ministerområder	0,1
Indtægt fra salg af radio-sendetilladelser (P5 og P6)	0,1
Teknisk omlægning vedr. SES, kontorejendomme	0,2
Førtidig indfrielse af udviklingslån (Indien)	0,5
Ekstraordinær tilbagebetaling af EU-bidrag for 2003	0,6
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,5
2003 i alt	0,4

Bilag 1	
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2009	
Mia. kr. (årets priser)	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	10,7
Selskabsskat	-2,0
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-2,4
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2001	-2,1
Udlodninger fra IØ og IFU samt afvikling af investeringsfonden for vækstmarkeder	1,4
Tabt landsretskendelse vedr. momsopgørelse fra selvejende institutioner	-0,1
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	0,5
Ekstra bevilling til udbetaling af overarbejde	-0,1
Aftale vedrørende DUC's olie- og gasindvinding	2,0
Køb af Gastra A/S	-1,1
Aktieudbytte fra Dong A/S	1,1
Ekstraordinært udbytte fra DSB	0,1
Overdragelse af statens aktiepost i Orange Holding	0,1
Tilbagebetaling af statsstøtte	1,1
Rekapitalisering af TV2/Danmark	-0,8
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,7
2004 i alt	9,1
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	21,4
Selskabsskat	0,6
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	2,5
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2002	0,2
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-1,4
Køb og salg af bygninger og grunde mv.	0,1
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	2,2
Stiftertilgodehavende i Københavns Havn	0,7
Udbetalinger af opsparede midler til universiteterne	-0,8
Salg af Statens Bilinspektion	0,5
Salg af Gastra A/S	1,1
Salg af statens aktier i Bella Center A/S	0,1
Ekstraordinære udbytter under § 28	0,8
Salg af aktier i Post Danmark	1,4
Indfrielse af statslån til institutioner under § 20	0,6
Engangsudgifter ifm. overdragelse af skatteligningen til staten	-0,5
Kapitalindsud i Bornholmstrafikken A/S	-0,2
Indtægter for omlægning af Danmarks Skibskreditfond	0,4
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,4
2005 i alt	30,1
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	4,6
Selskabsskat	-1,5
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	8,1
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2003	2,1
Omlægning af den kommunale momsudligningsordning	-5,9
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	0,1
Udlodninger fra IØ og IFU	0,3
Ekstraordinære udbytter under § 28	0,7
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	1,6
2006 i alt	10,2

Bilag 1	
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2009	
Mia. kr. (årets priser)	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-13,0
Selskabsskat	-1,5
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	2,7
Omlægning af statslige aktiver	0,1
Udlodninger fra IØ og IFU	0,6
Ekstraordinære udbytter under § 28	0,6
Et-årige puljer	-0,3
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	1,6
Kompensation fra Esbjerg kommune sfa., at staten overtager opgaver vedr. Esbjerg havn	0,2
Salg af Scandlines	5,7
2007 i alt	-3,3
Korrektion vedr. pensionsafkastskat, inkl. kompensation for indeksobligationer	-23,9
Selskabsskat	0,9
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	10,2
Udlodninger fra IØ og IFU	0,8
Køb og salg af ejendomme og grunde	0,2
Ekstraordinære udbytter under § 28	0,4
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,5
Midlertidig obligatorisk opsparing på 1 pct. af de statslige driftsrammer	0,8
Efterbetalt efterløn	-0,5
Kapitalindsud i Danmarks Grundforskningsfond	-3,0
Udskydelser af statslige projekter og udgifter	0,5
Kapitalindsud i Eksportkreditfonden	-0,2
2008 i alt	-13,4
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-11,5
Selskabsskat	1,8
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-3,8
Afgift af udbetalte SP-midler	8,5
Øgede pensionsindbetalinger på baggrund af <i>Forårspakke 2.0</i>	-6,0
Omlægning af statslige aktiver	2,0
Udlodninger fra IØ og IFU	0,4
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,3
Midlertidig obligatorisk opsparing på 1 pct. af de statslige driftsrammer	-0,9
Nedlæggelse af Fiskeribanken	0,2
Et-årige puljer	-0,8
Tilsagn vedr. nedlukning af aktiviteter i Nordsøen	-3,0
Udskydelser af statslige projekter og udgifter	-0,1
Højere EU-bidrag 2007-2009	-1,1
Mindreindtægt vedr. landbrugsstøtte som følge af EU-afgørelse	-0,7
Kapitaludvidelse i SAS	-0,6
Salg og køb af ejendomme og grunde	0,1
Garantiprovision ved statsgaranti ved obligationslån	0,3
2009 i alt	-14,9

Bilag 2

Bilag 2									
Offentlige finanser, 2008-2010									
	2008			2009			2010		
	Dec.	Maj.	Ændr.	Dec.	Maj.	Ændr.	Dec.	Maj.	Ændr.
Mia. kr., løbende priser									
Forbrug	460,2	461,2	1,0	485,9	485,9	0,0	505,0	503,9	-1,1
Overførsler	262,6	263,3	0,7	275,1	281,8	6,7	292,6	305,2	12,7
Investeringer	31,8	31,1	-0,7	32,9	36,2	3,3	34,9	37,7	2,8
Renteudgifter	29,8	31,5	1,8	35,4	36,6	1,2	34,7	39,6	5,0
Subsidier	38,8	39,1	0,3	42,0	40,9	-1,1	43,5	41,3	-2,2
Øvrige udgifter ¹⁾	58,5	57,7	-0,8	51,7	54,0	2,3	67,5	63,7	-3,8
Udgifter i alt²⁾	881,7	883,9	2,2	923,0	935,5	12,5	978,2	991,5	13,3
Persoonskatter mv. ³⁾	369,8	375,2	5,4	364,9	368,7	3,8	374,6	354,7	-19,9
Arbejdsmarkedsbidrag	79,9	80,7	0,8	82,5	81,6	-0,8	84,3	82,3	-2,1
Selskabsskatter	58,4	58,3	0,0	43,8	40,7	-3,1	48,1	47,3	-0,8
Pensionsafkastskat	0,1	6,2	6,1	1,6	6,6	5,0	10,6	13,7	3,1
Moms	181,3	180,4	-0,9	185,3	179,5	-5,7	189,7	186,2	-3,4
Registreringsafgift	22,2	19,6	-2,6	21,3	16,0	-5,3	20,2	18,1	-2,1
Øvrige indirekte skatter	102,1	102,7	0,6	102,7	101,3	-1,4	104,8	107,6	2,9
Øvrige skatter ⁴⁾	17,3	17,3	0,0	17,9	17,9	0,0	18,2	18,0	-0,2
Renteindtægter	24,7	27,3	2,6	27,4	25,1	-2,3	27,6	28,4	0,8
Bruttoestindkomst	30,4	31,9	1,5	31,0	32,2	1,1	31,8	32,9	1,2
Øvrige indtægter ⁵⁾	47,7	47,4	-0,3	44,4	43,4	-1,0	45,5	42,1	-3,4
Indtægter i alt²⁾	933,9	947,1	13,2	922,7	913,0	-9,7	955,2	931,3	-23,9
Offentlig saldo	52,2	63,2	11,0	-0,3	-22,5	-22,2	-22,9	-60,1	-37,2
Renter, netto	5,1	4,2	-0,9	8,0	11,5	3,5	7,1	11,2	4,1
Offentlig primær saldo ⁵⁾	57,2	67,4	10,1	7,7	-11,0	-18,7	-15,9	-48,9	-33,1

1) Øvrige udgifter indeholder blandt andet kapitaloverførsler, overførsler til Færøerne og Grønland samt bidrag til EU's budget.

2) Opgørelsen af de samlede offentlige udgifter og indtægter afviger fra Danmarks Statistiks nye reviderede opgørelse. Det offentlige forbrug omfatter indtægter fra salg af varer og tjenester samt beregnede udgifter til afskrivninger, og i lyset heraf er det valgt at fastholde den hidtidige opgørelsesmetode. Danmarks Statistiks opgørelse af de offentlige udgifter omfatter ikke det offentlige varesalg, der er flyttet til indtægtsopgørelsen, ligesom der ikke længere indgår beregnede afskrivninger i de offentlige udgifter og de offentlige indtægter. På den baggrund afviger opgørelsen af de samlede udgifter og indtægter definatorisk fra Danmarks Statistiks opgørelse.

3) Persoonskatter mv. indeholder: Kildeskat, ejendomsværdiskat, vægtafgift fra husholdninger, afgift af dødsboer og gaver samt andre personlige skatter.

4) Øvrige skatter indeholder bidrag til sociale ordninger (A-kassebidrag og efterlønsbidrag).

5) Øvrige indtægter indeholder blandt andet overskud af offentlig virksomhed, diverse drifts- og kapitaloverførsler fra andre indenlandske sektorer og EU samt imputerede (beregnete) indtægter i form af bidrag til tjenestemandspensioner.

6) Den primære saldo angiver stillingen på de offentlige finanser for nettorenteudgifter.

www.fm.dk